2176Abdij van Tongerlo, registers
187 Meetboek van Tongerlo, 1601
Godschalck Schellens bezat onroerend goed. (de beschrijving gaat over het eigendom van de abdij: een kleine dries naast het eigendom van Godschalcus “in ’t Cluyt” (In de Lange Straet nog vóór de Geelse straet.)

Godschalk huurde voordien een huis van Anthonius Wilborts op ’t Voorteinde (cirkel onder):

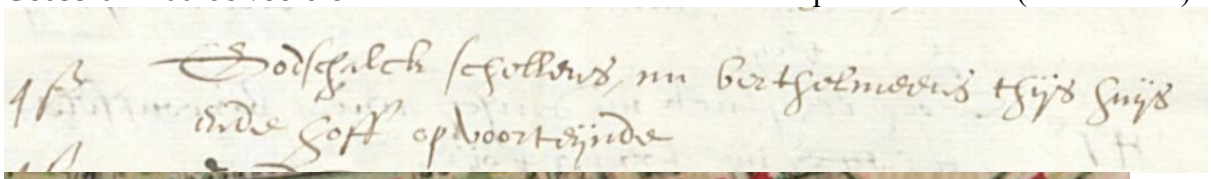

Ook Martinus (Merten) Verleuffel had er een stuk (6 bunders[1] 1 roede akker)land:

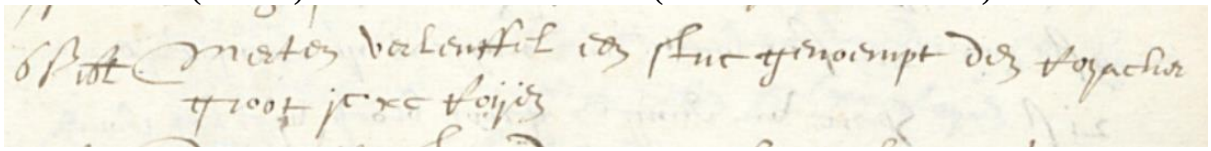

En Paulus Verleuffel

[1] (Tongerlo): 1 bunder (kan met 1 os in 1 dag worden omgeploegd) = 3 gemet = 4 zille = 8 lopensaet = 900 roeden. = 1,28 ha

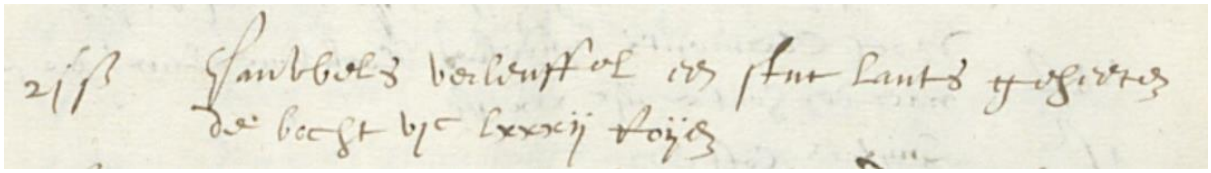

Petrus Verleuffel beheerde een stuk akker voor de H. Geesttafel.

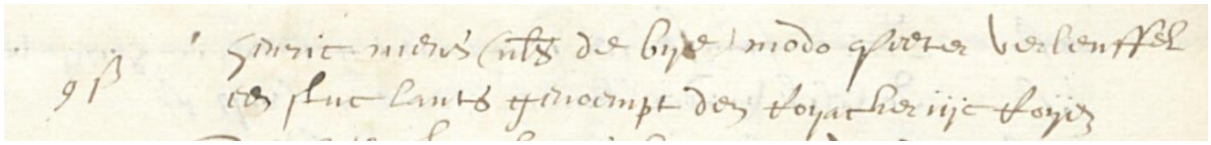

Cornelius van Beke, de peter van Maria Verleuffel: huis met tuin (aan Labonder/Lanonder?)

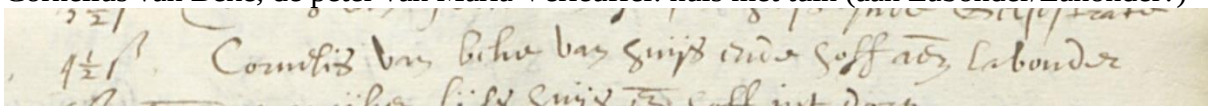

Paulus Verleuffel, man van Catharina van Dungen, vader of broer ? van Petrus, had een stuk land (5 bunders) overgenomen van Laurentius Verleuffel in de Broeckstraet *(moet nu anders heten, wegens andere Broekstraat in dorp Westerlo)*.

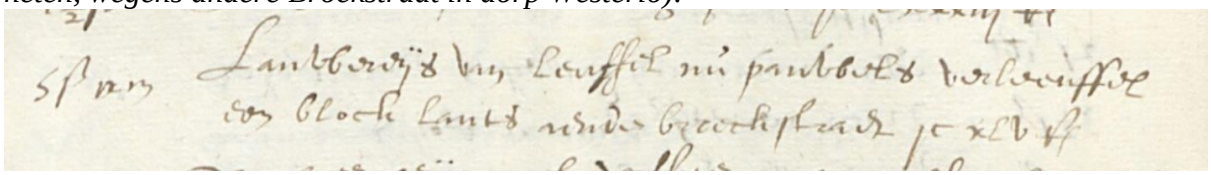

Dan is er magister Pauwels (familie van Dympna Pau(w)els?) met een beschrijving van zijn onroerende goederen (samen ca. 23 bunders):

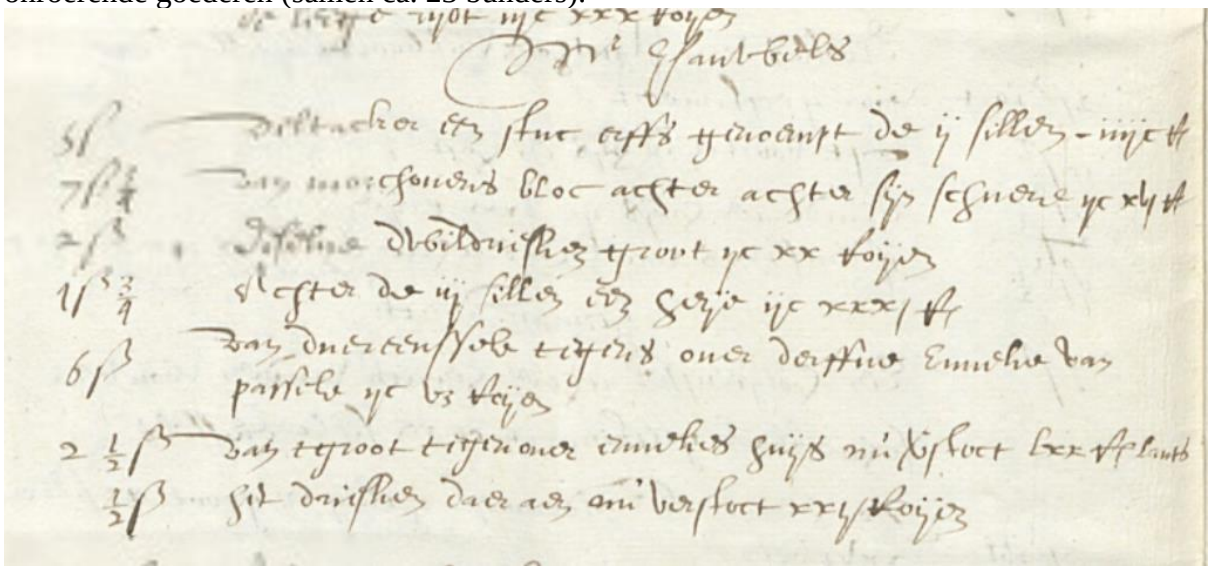

Het is niet duidelijk of de daaropvolgende beschrijvingen ook onder Mr Pauwels vallen (8 BHIC Meetboek abdij Tongerlo 1601 p8 tot 9 Jan van Morckhoven):

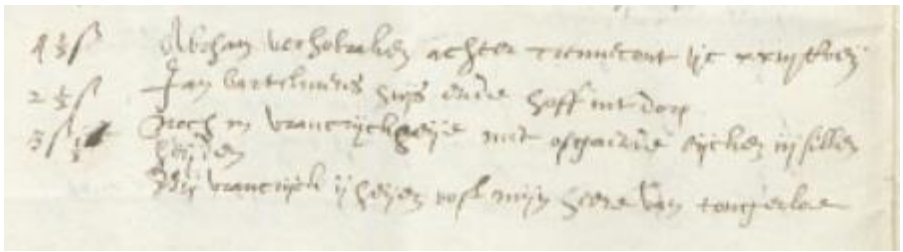

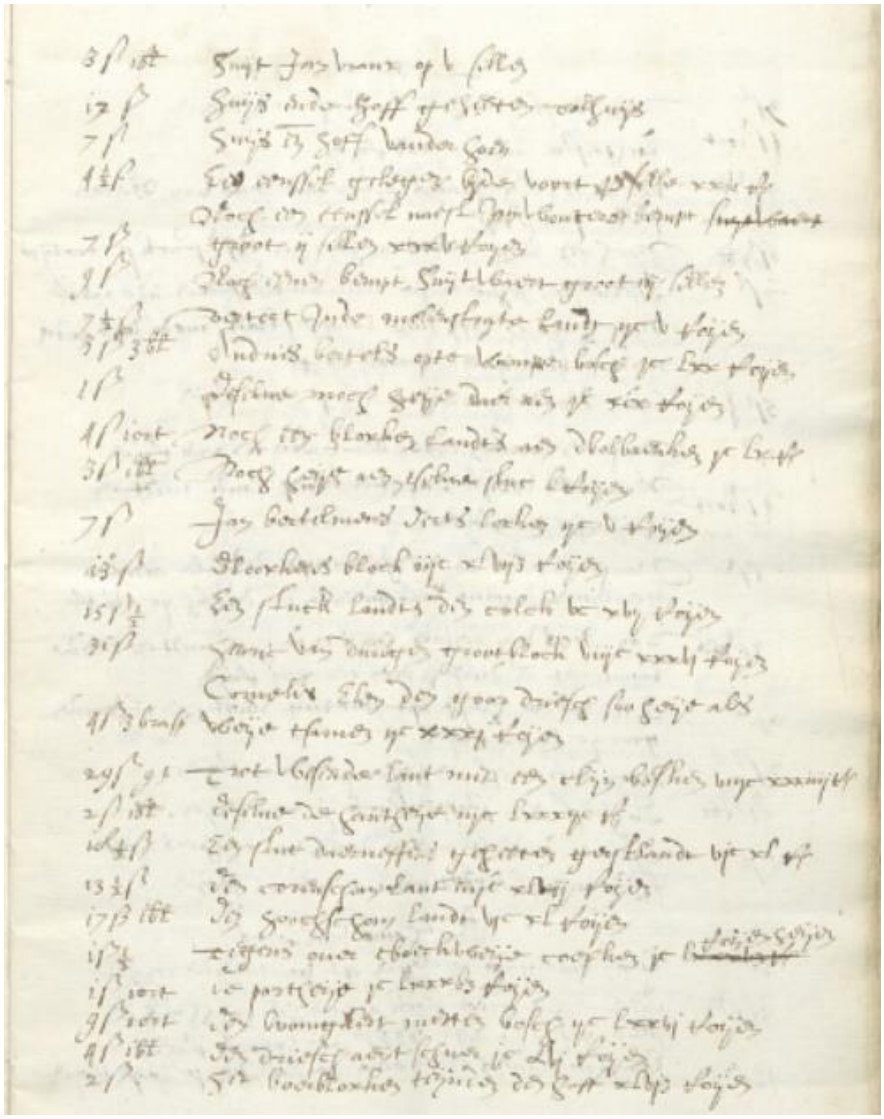

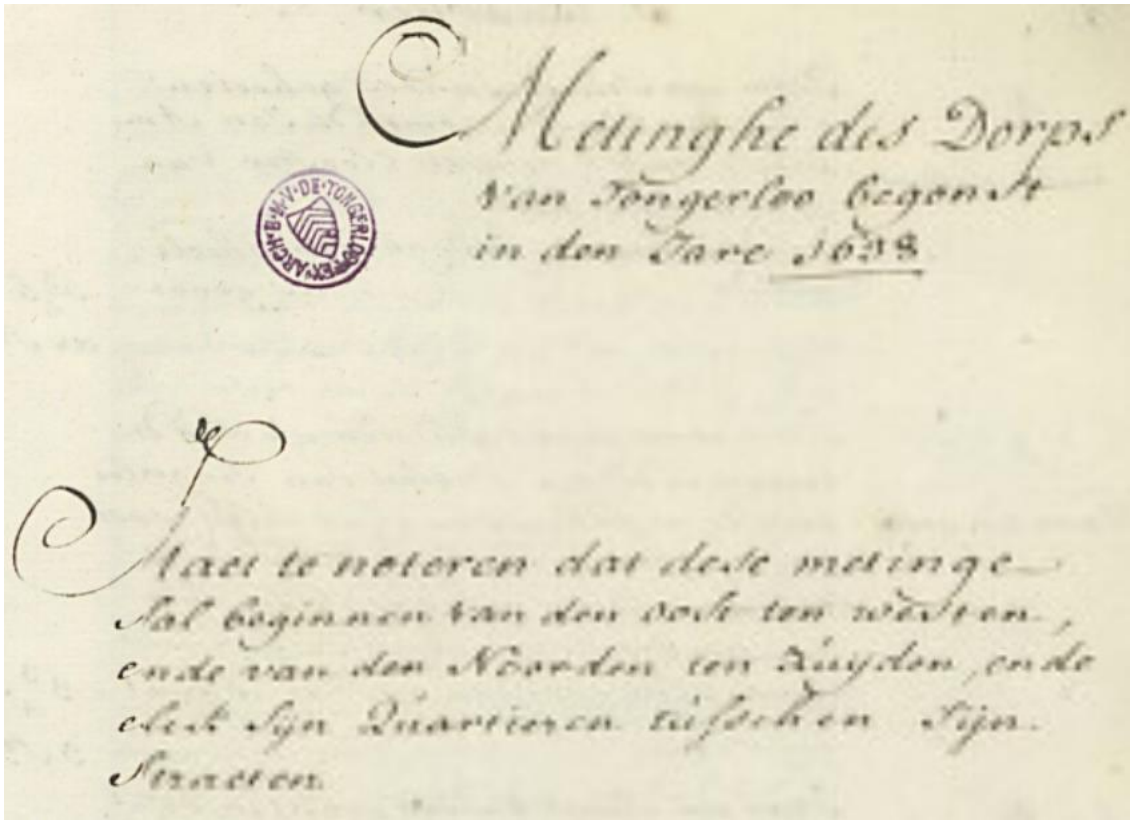

2176Abdij van Tongerlo, registers
188 Meetboek van Tongerlo, 1638

3de Quartier/Orig 1638 Martinus Verleuffel, heide, geheeten de Deenenheijde

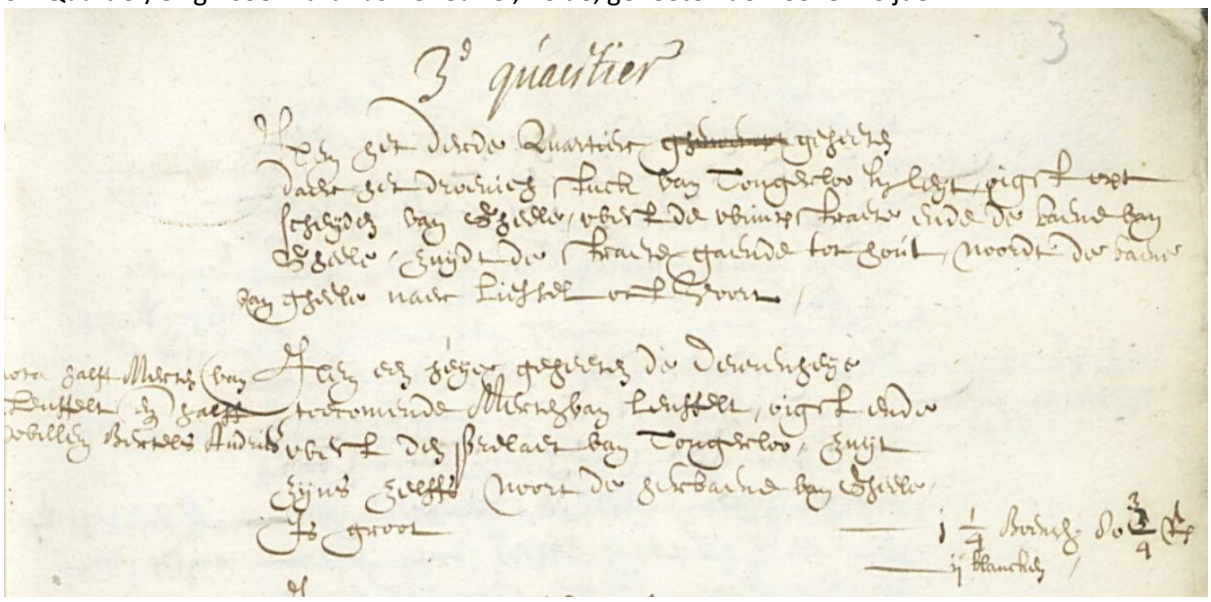

3de Quartier (thv Tolhuis (straat) en Liessel (straat))(kopij 1638)

TOLHUIS

Belastingen iets van alle tijden?:

Ook hier is er weer sprake van een gehuchtnaam die later evolueerde naar een straatnaam. De naam van de straat lijkt makkelijk verklaarbaar door de verwijzing naar de aanwezigheid van een huis waar tol werd geïnd in het verleden. Dit is ook de verklaring die over het algemeen wordt aanvaard. We zien het toponiem tol ook vaker terugkeren in straatnamen of plaatsnamen in de omgeving van Tongerlo. Hierbij blijft het echter wel de vraag naar welke tol dit toponiem dan juist verwijst.

Aan de hand van het werk van M. Goovaerts over de geschiedenis van Westmeerbeek kunnen we hierop een antwoord vormen. Het innen van tol in zulke huizen gaat terug tot de 17e eeuw toen de Hertog van Brabant elke gemeente tol liet betalen voor het onderhoud van verdedigings- en versterkingswerken.

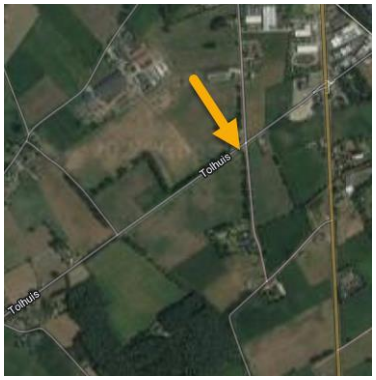

Deze gelden werden in de meeste gevallen gevorderd aan de grens, bij een brug of aan een kruising van grote wegen. In Tongerlo werd dit tolgeld geïnd in het grensgebied tussen Tongerlo en Geel. Deze tol werd geheven op zeer verscheiden koopwaren als paarden, vee enzovoort.

De tolhuizen werden bediend door collecteurs die tot aan de Franse periode werkten in functie van de gemeente. In de Franse periode veranderde de werking van de tolhuizen en werden deze verhuurd aan de mensen die hier het meest voor boden.

In 1886 werden zowel de provinciale als gemeentelijke 'barelen' afgeschaft wat automatisch ook het einde van het tolhuis te Tongerlo betekende.

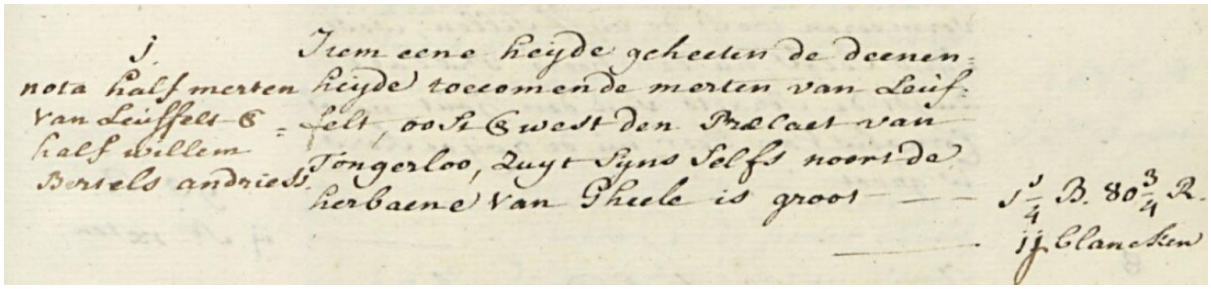

Martinus VerLeuffel is begraven op 17.06.1662, tr. Dympna Wouters op 23.11.1621 (Petrus getuige).

4de Quartier (orig 1638)

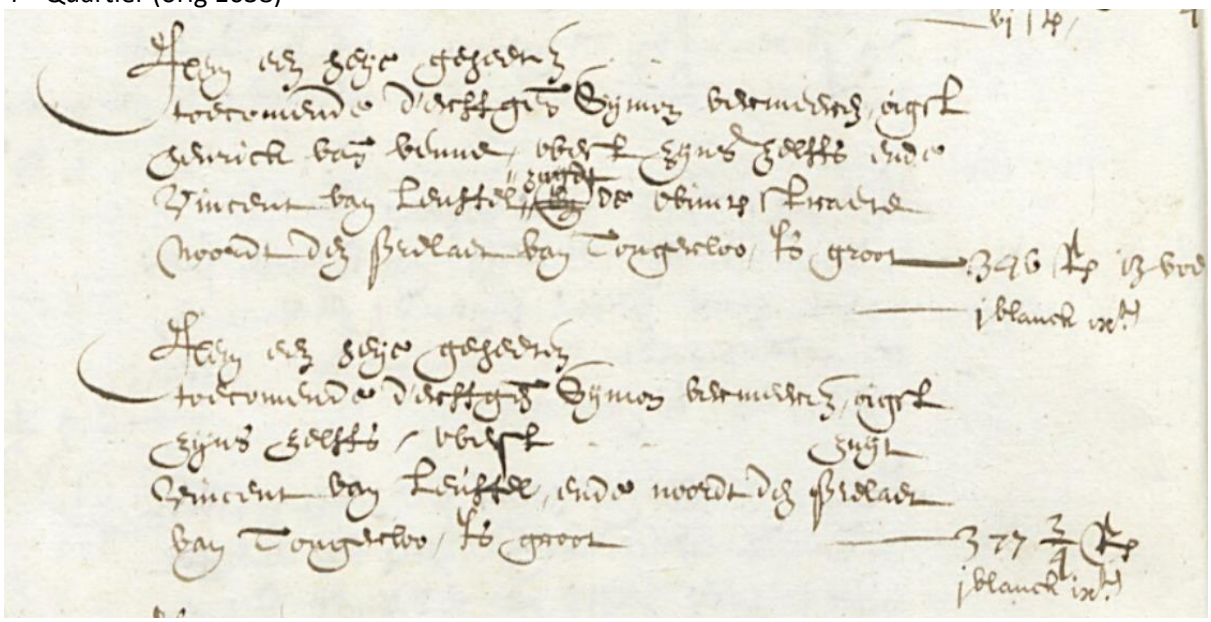

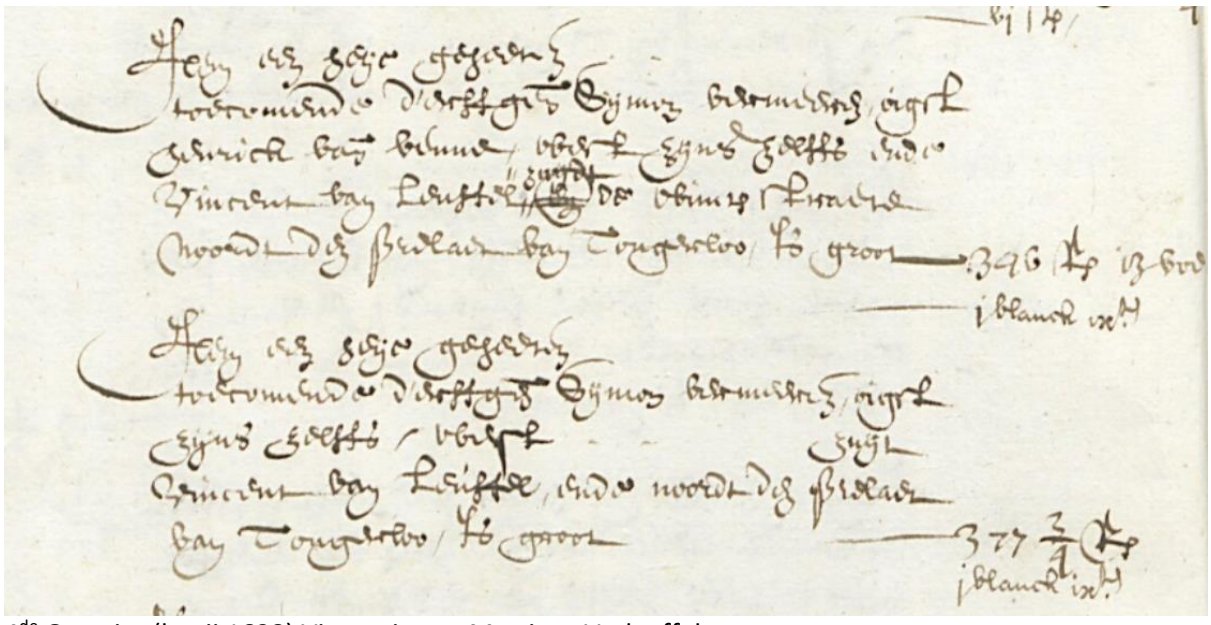

4de Quartier (kopij 1638) Vincentius en Martinus Verleuffel

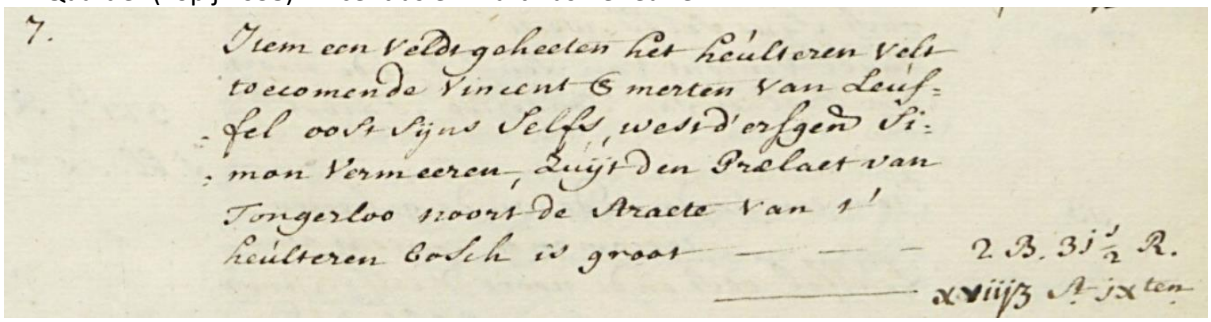

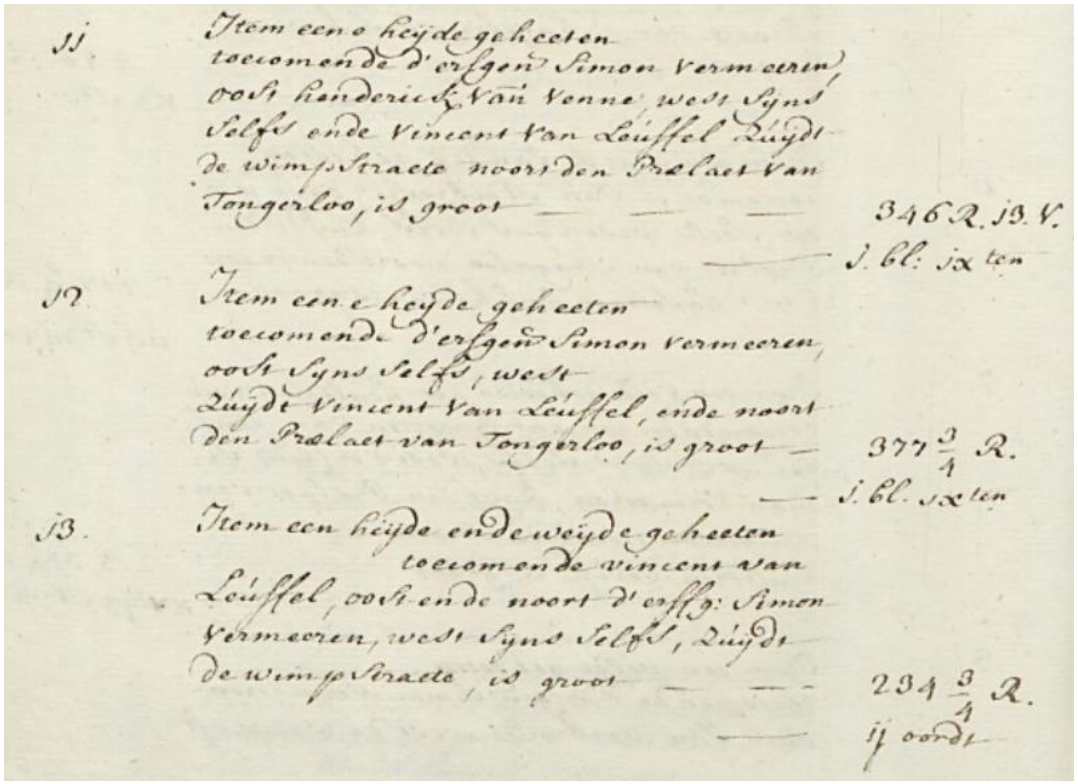

15. Item een huijs Schuer, hoff & Landt — [illegible] in $1\frac{1}{4}$ [illegible].
geheeten
toecomende Vincent van Leuffel,
oost d'erfgen Simon Vermeeren & Syns
Selfs, west & Zuijdt de wimpstraete
noort pecter Soels is groot — — — 185 $\frac{1}{2}$ R.
— 4 $\frac{1}{2}$ St. ix ten

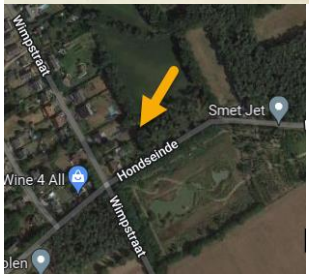

7de Quartier (1638)

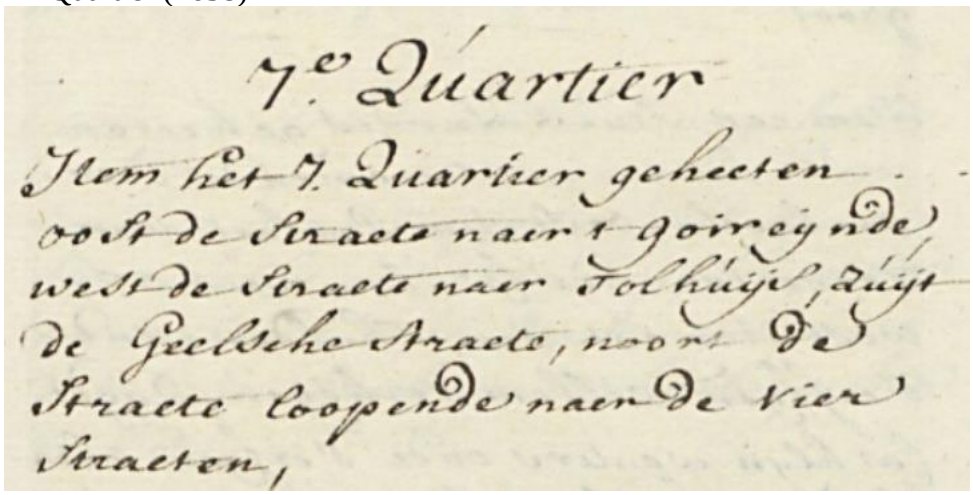

Gooreind: stuk laaggelegen, moerassig land.
Mogelijk gaat het om het volgende omcirkelde deel:

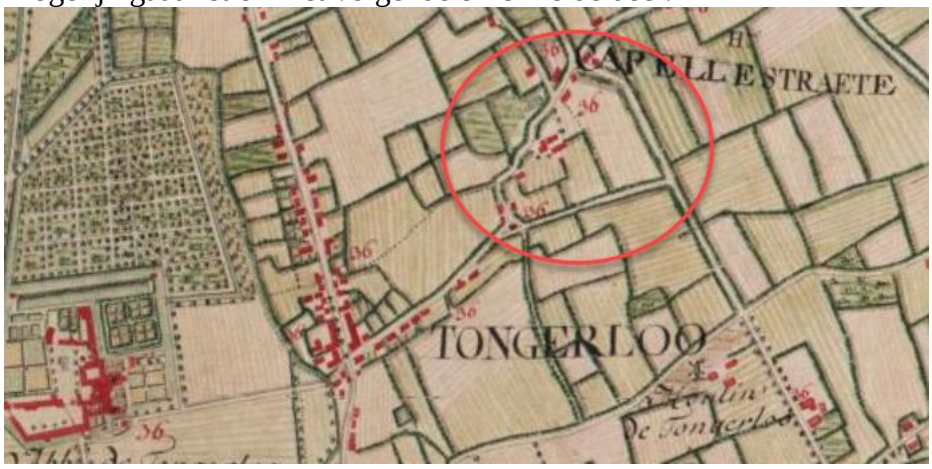

Petrus van Leuffel, zoon of broer van Paulus, is pachter van de abdij en woont op Hoeve Ten Bosch met huis en schuur, met aan de overzijde van de weg nog hof en binnenblok, 6,5 Bunders 9 Roeden: 3 Gln 63 St. (zie onderaan dit document: Hoeve Ten Bossche (32,72 ha))

kaart 1650-1690 onder A. Wichmans Tongerlo, Moestoemaat 34 (hoek met heidestraat. De Bossche hoeve is vervangen door een modern landbouwbedrijf.

MOESTOEMAAT

Verwijzing naar de landbouw:

In de straatnaam herkennen we twee oude woorden die beide in verband kunnen worden gebracht met landbouw. Als eerste kan het woord toemaat herkend worden. Dit verwijst naar het najaarshooi of het hooi van het tweede gewas, ook wel het nagroen genoemd.

Het moes gedeelte verwijst hoogstwaarschijnlijk naar de ondergrond. Hierbij kan er terug worden gegaan op het Middelnederlands woord mos: een poel, moeras of een moerassige grond.

De combinatie van de twee woorden samen zorgt voor een associatie met minder kwaliteitsvolle gronden. Moestoemaat zou dus verwijzen naar drassig gebied dat wel hooi opleverde maar van een mindere kwaliteit dus toemaat.

Op de kaart hierboven uit het midden van de negentiende eeuw is er sprake van een 'Most Hoemaet Hoeven'. De locatie van deze hoeve komt overeen met de ligging van de straat vandaag de dag.

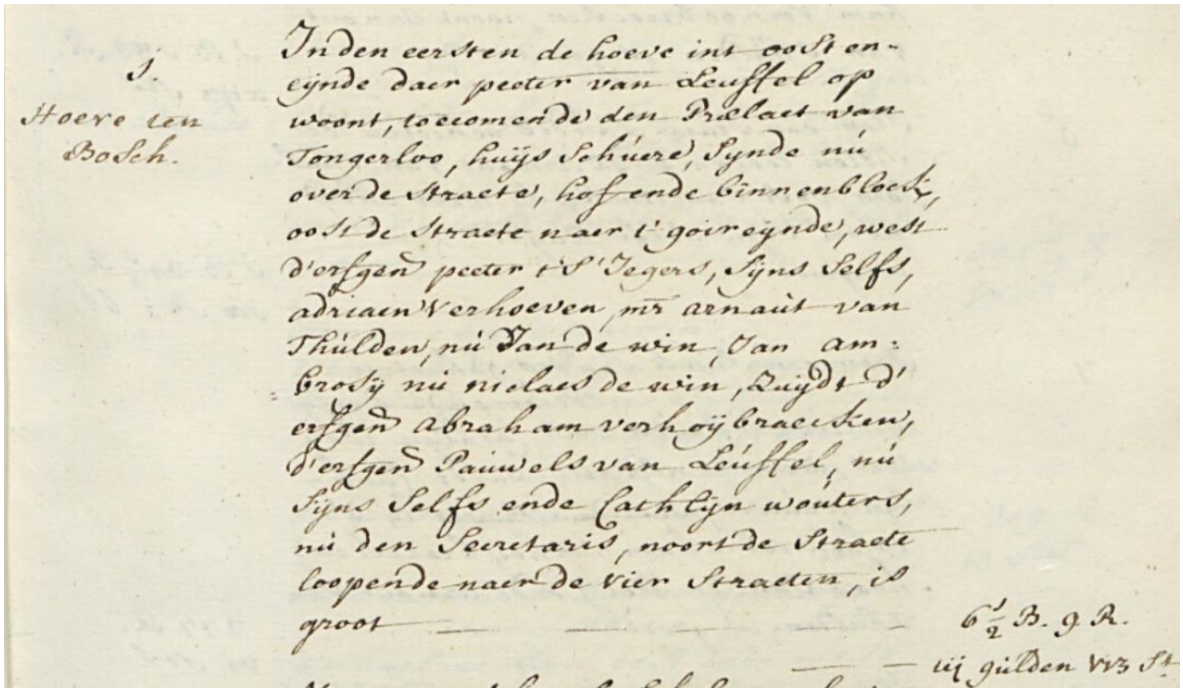

1.
Hoeve ten Bosch.

In den eersten de hoeve int oost eynde daer peeter van Leuffel op woont, toecomende den Prelaet van Tongerloo, huijs schuere, synde nú over de Straete, hofende binnen bloets, oost de Straete naer t' gemeijnde, west d'erfgen peeter t'Segers, synds selfs, adriaen Verhoeven, mr arnaut van Thulden, nú Jan de win, van am: brosij nú nicolaes de win, Suijdt d' erfgen abraham verhoij braecken, d'erfgen Paiwels van Leuffel, nú synds selfs ende cathlyn wauters, nú den Secretaris, noort de Straete loopende naer de vier Straeten, is groot — — —

7. Item een Schaerbosch Lem geheeten toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost & noort Syns Selfs, west d'erfgen peeter t' S' Jegers, nu d'erfgen peeter verleuffels Suyt adriaen Verhoeven nu Cathlyn is groot — — —

13. Item eene heyde geheeten
toecomende Cathlyn wouters, oost
d'erfgen pauwels van Leuffelt, west
— — — Verhoebraecken, ende
— — — — Zuijdt Tongerloo, noort
Tongerloo ende — — — is groot 319 R.
— — 13 Sts.

Vincent van Leuffel had ook een hofstede verworven, huis Cools:

27. Item een hofstede geheeten Cools, toe-
-comende Vincent van Leuffel, oost
& noort den Prelaet van Tongerloo
west & Zuijdt de Straete is groot — 384 R.
— — vij St. j. bl:

8e Quartier (1638)

25.

8e Quartier

Item het 8e Quartier geheeten
gelegen tegen over Tolhuijs poorte, oost & Suijdt
de Tolhuijs Straete, west de Drossaert Straete,
noordt de Capittel Straete.

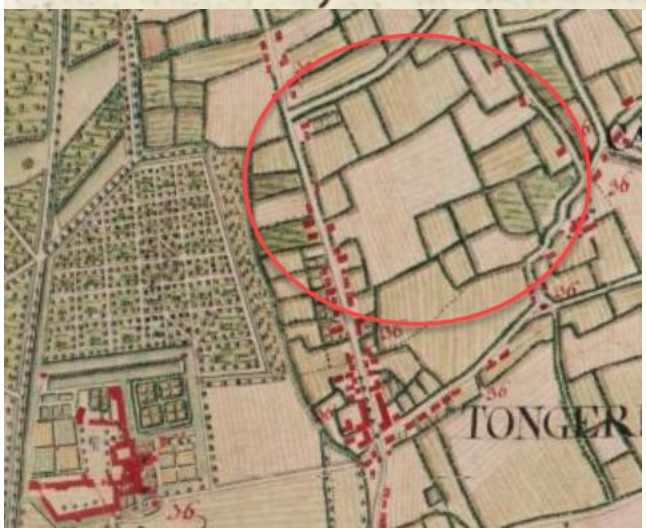

9e Quartier (8e quartier items 1-7 plots gaat verder 9e quartier item 8 enz… foutje v/d landmeter?)
Martinus Verleuffel heeft hier een stuk land. Let op: Mr Joannes de Vos

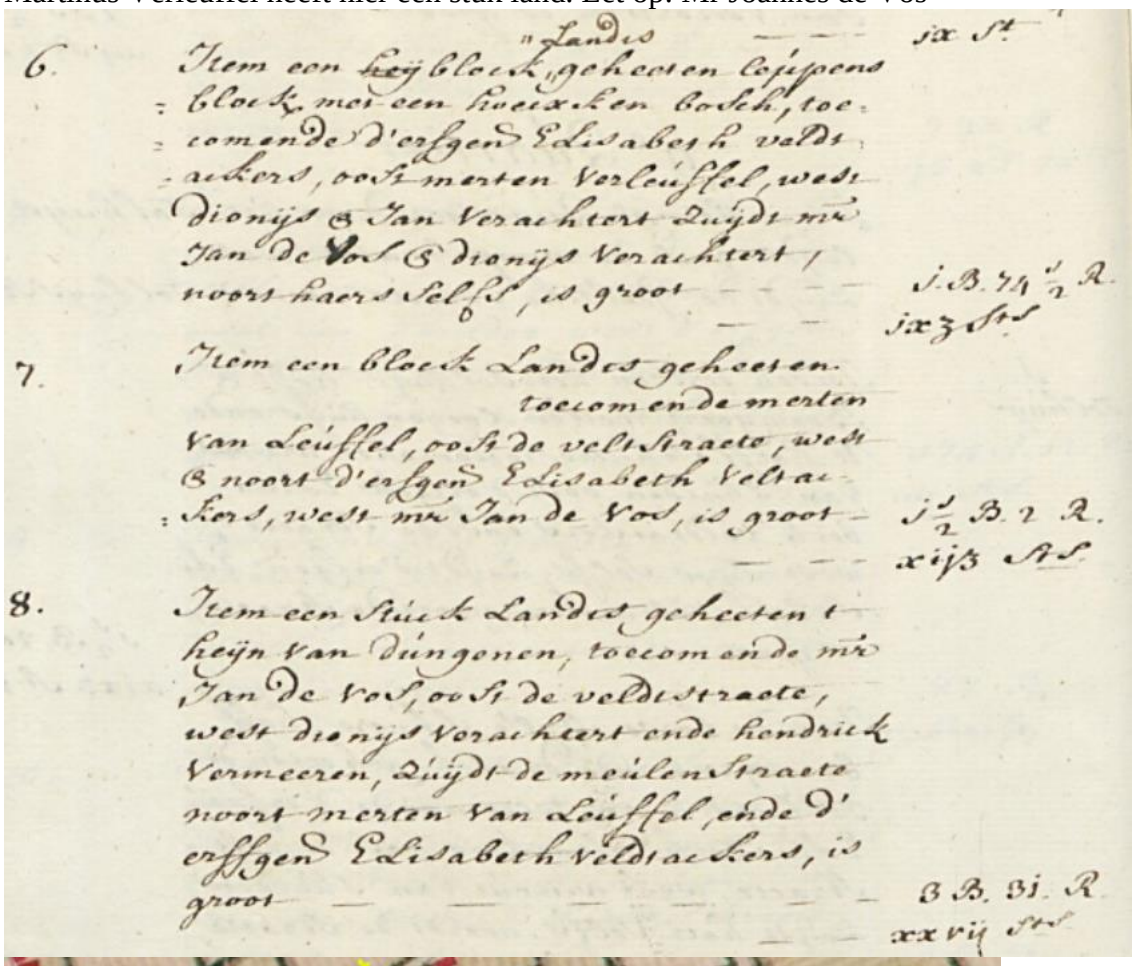

6. Item een ~~hey~~ bloeck „geheeten Cuijpens bloeck, met een hoecxken bosch, toecomende d'erfgen Elisabeth veldtaekers, oost merten Verleuffel, west Dionijs & Jan Verachtert, suijdt mr Jan de Vos & dionijs Verachtert, noort haers selfs, is groot — — — — ix St.

7. Item een bloeck Landts geheeten toecomende merten van Leuffel, oost de veltstraete, west & noort d'erfgen Elisabeth Veltaekers, west mr Jan de Vos, is groot — — — —

Godschalk Schellens (zoon van Guilliam/Willem Schellens)

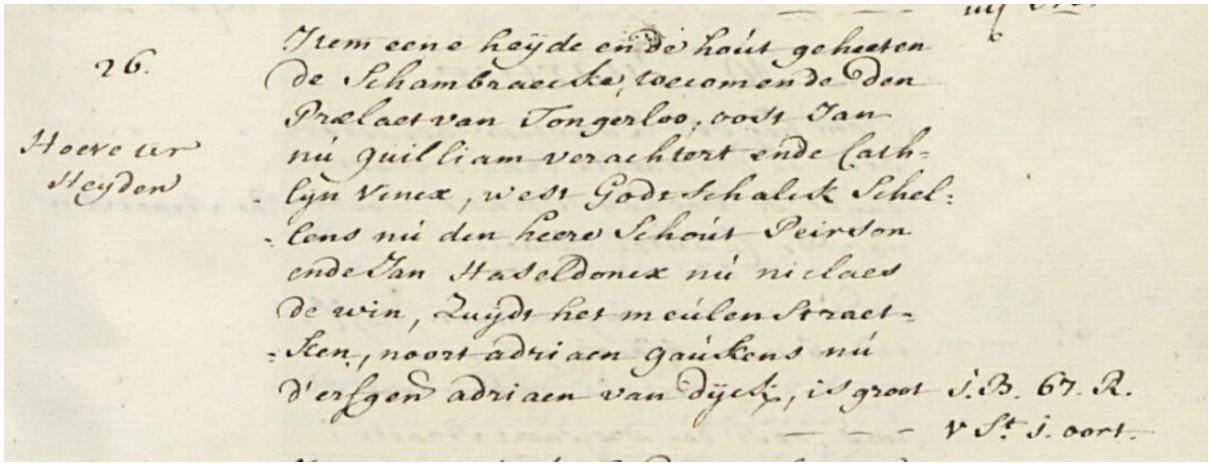

26. Item een heyde ende hout geheeten de Schambraecke, toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost Jan nú guilliam verachtert ende Cathlyn Vinex, west Godeschalck Schellens nú den heere Schout Peirson ende Jan Haseldonex nú nielaes de wit, Suyd het meulen Straetken, noort adriaen gaukens nú d'erfgen adriaen van dijck, is groot — — —

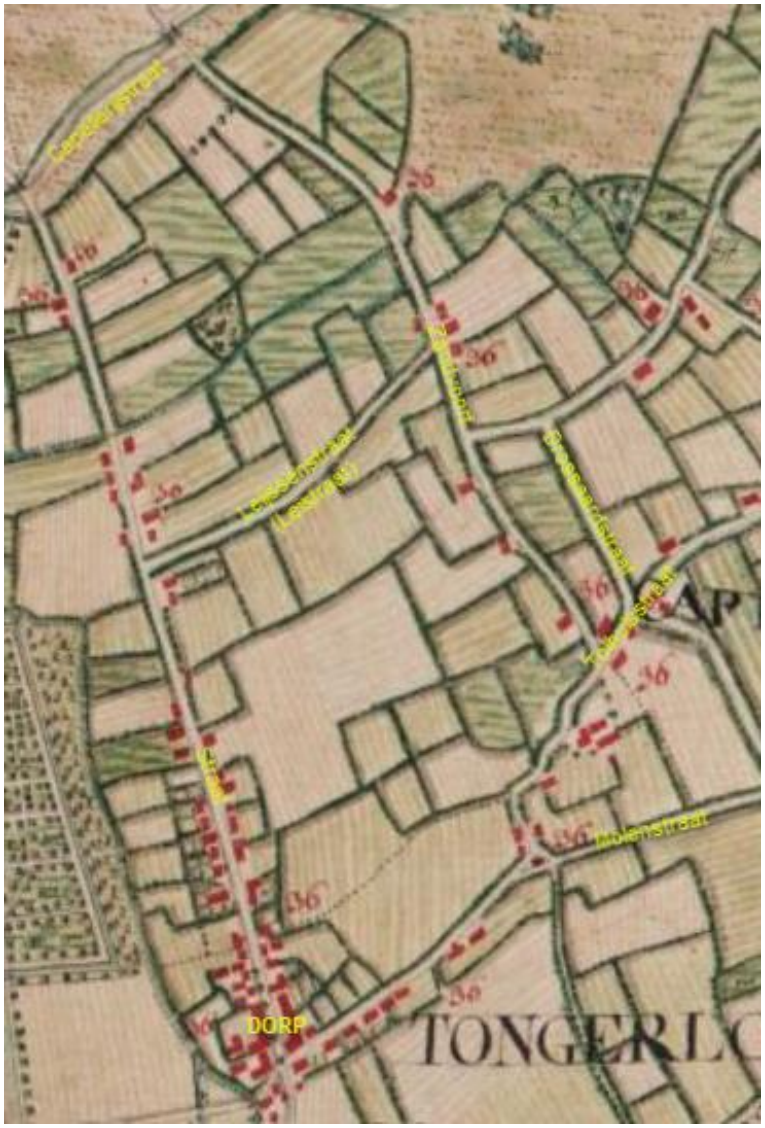

Petrus Verleuffel eigendom Hoeve Ter Heyden of Ter Heide (61,47 ha)

kaart 1650-1690 onder A. Wichmans

(vandaag: Tolhuis, 17: abdijhoeve ter Heide 3380m^2)

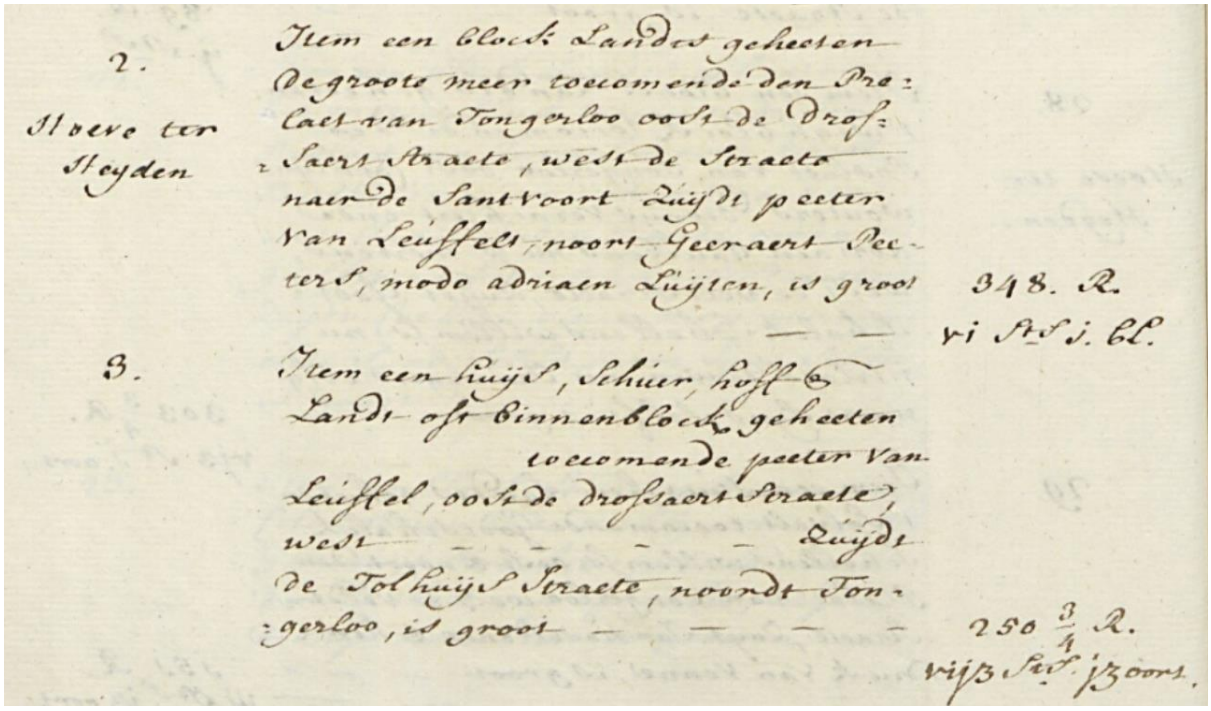

2. Hoeve ter Heyden

Item een block Landts geheeten
de groote meer toecomende den Pre:
laet van Tongerloo oost de Dros:
:saert Straete, west de Straete
naer de Santvoort Zuijdt peeter
van Leuffelt, noort Geeraert Pee-
ters, modo adriaen Luijten, is groot 348. R.
— — vi Sts j. bl.

3. Item een huijs, Schuer, hoff &
Landt ost binnenblock geheeten
toecomende peeter van
Leuffel, oost de drossaert Straete,
west — — — — Zuijdt
de Tolhuijs Straete, noordt Ton-
:gerloo, is groot — — — — 250 3/4 R.
vijß Sts. jzoort.

Beschrijving

In de annalen van de abdij van Tongerlo van 1401 zou reeds sprake zijn van een "cultura ter Heyden", volgens eigenaar inplanting opklimmend tot het vierde kwart van de 16de eeuw of eerste kwart van de 17de eeuw; ~~volgens de literatuur hoeve opgericht eind 17de eeuw onder prelaat Crils.~~ Gezien het meetboek in 1638 is opgemaakt, dan bestond deze hoeve reeds.

Achterin gelegen en gerenoveerde voormalige abdijhoeve met losstaande bestanddelen omgeven door een een met gras begroeide tuin met ten oosten van het woonhuis een monumentale lindeboom. Rechthoekig, deels geplaveid erf met woonstalhuis ten zuiden, schuin ingeplante tweebeukige schuur van vijf traveeën ten noordwesten, wagenhuis ten noordoosten en bakhuis in de tuin ten zuiden.

Baksteenbouw met (afgewolfde) zadel- en schilddaken (Vlaamse en mechanische pannen). Het volume, de overwegend rechthoekige muuropeningen met houten lateien en enkele

zichtbare stijlen en regels verwijzen naar de oorspronkelijke vakwerkbouw. Oostgevel van woonhuis met verwerking van ijzerzandsteen doorlopend in voorgevel. Noordoostelijke hoektravee met opkamer- en keldervenster.

Interieur met bewaarde opkamers, verplaatste haard en moos. Versteende (zie oude prentkaarten) schuur met uitgespaarde zuidoostelijke hoek en ritmerende lisenen, dekbalkgebint. Bakhuis met korfboogdeur en bewaarde dubbele oven.

- Gegevens verstrekt door de heer S. Vermeulen.
- S.N., *Van Asberghof tot Zandvoorthoeve. Hoevenamen in de Zuiderkempen*, Westerlo, 1992, p. 233.

Dichter naar het dorp toe ligt de Geelse straat die ook een geschiedenis heeft en die de winkelstraat van het dorp was:

De stad Geel:

Geel is de dichtstbijzijnde stad bij de gemeente Westerlo tot op vandaag de dag. Al in bronnen die teruggaan tot 1510 vinden we varianten op deze straatnaam terug zoals 'de gheelsche strate'. De straat vormt dus een belangrijke verbinding tussen de dorpskern van Tongerlo en Geel.

Deze functie viel doorheen de tijd echter steeds meer weg na de aanleg van de Lange Nieuwstraat die parallel loopt met de Geelse Straat en rechtstreeks overloopt in Tolhuis richting Geel. Hierdoor werd deze straat steeds meer gebruikt als alternatieve route richting de stad Geel en werd de Geelse Straat een eenrichtingsstraat.

De winkelstraat van Tongerlo:

De Geelse Straat diende niet enkel als verbindingsweg richting Geel maar vervulde ook gedurende een lange tijd de functie van winkelstraat in Tongerlo. In het boek 'Ons oud dorp in beeld...' krijgen we een omschrijving van wat er hier vroeger allemaal aanwezig was: zuivel-, bakkers-, naaimachines-, kruidenierswinkels enzovoort. Hier bovenop woonden er in deze straat ook nog een schrijnwerker, veehandelaar, schilder maar ook een onderwijzer, een cafébaas, rademaker (maker van houten wielen) enzovoort. De Geelse straat was in het verleden dus een van de levendigste straten van Tongerlo.

Figuur 10 foto van Geelse Straat als winkelstraat

11e Quartier (1638) en 12e Quartier (1638)

Martinus Verleuffel

11e Quartier.

Item het 11e quartier int Goireynde oost de wimpstraete, west . . . Zuydt de Boghtstraete, ende noort de Geelsche Straete,

1. In den eersten een huys, schuere hoff ende binnen bloeck geheeten toecomende merten van Leuffel, oost de wimpstraete, west den Prelaet van Tongerloo Zuydt de Bocht straete, noordt de geelsche baene, is groot — — 385 R. 13 V.
— — xijz St. 1. oort

2. Hoeve ten Broeck. Item een stuck Landts, heyde & hout geheeten den bremdries toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost merten van Leuffel, nu willebort vermeeren, west syns selfs & hendrick vermeeren, Zuydt de bocht-straete, noort den geelschen wegh, waer onder is Landt 580. R. t Saemen groot — — — — — $2\frac{3}{4}$ B. 25. R.
— — xviij St.s

12e Quartier.

Item het 12e Quartier geheeten Clermont oost den Ryt plas, oft wimpstraet, west ende Zuydt de wimpstraet ende noordt de Bocht-straete.

1. In den eersten het backhuys met daer aene gelegen geheeten toecomende merten van Leuffel, oost den ryt plas, west Zuydt syns selfs, west noort de Bocht straete is groot $89\frac{1}{2}$ R.
— — ij St.s 1. oort.

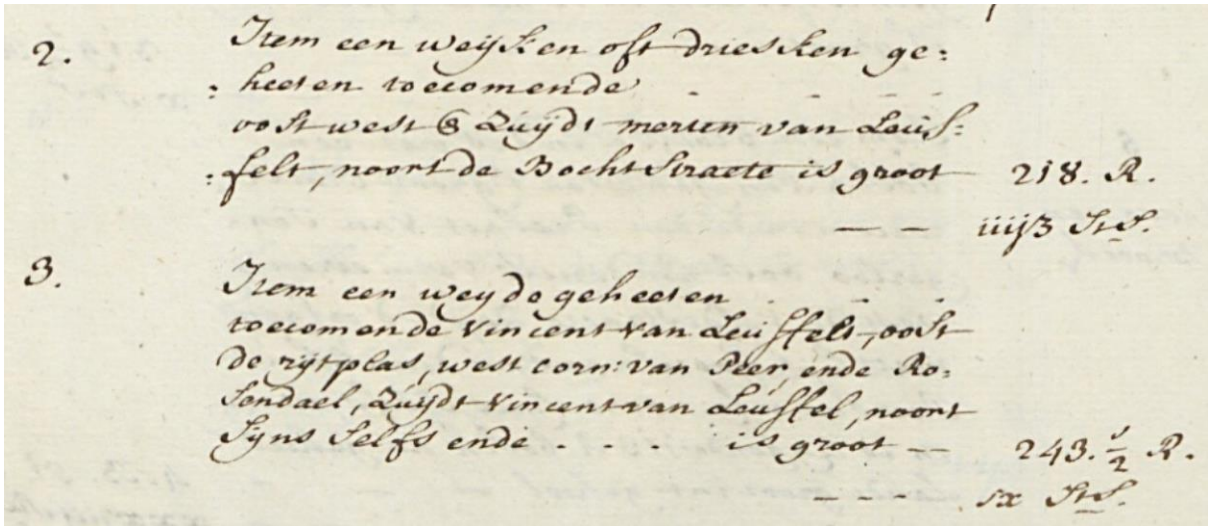

2. Item een weyken oft driesken ge:
:heeten toecomende
oost west & Zuydt merten van Leuf:
:felt, noort de Bocht Straete is groot 218. R.
— — iiij3 Sts.

3. Item een weydegeheeten
toecomende Vincent van Leuffelt, oost
de rytplas, west corn: van Peer ende Ro:
sendael, Zuydt Vincent van Leuffel, noort
Syns Selfs ende . . . is groot — 243. 1/2 R.
— — — ix Sts.

Martinus en Vincentius Verleuffel

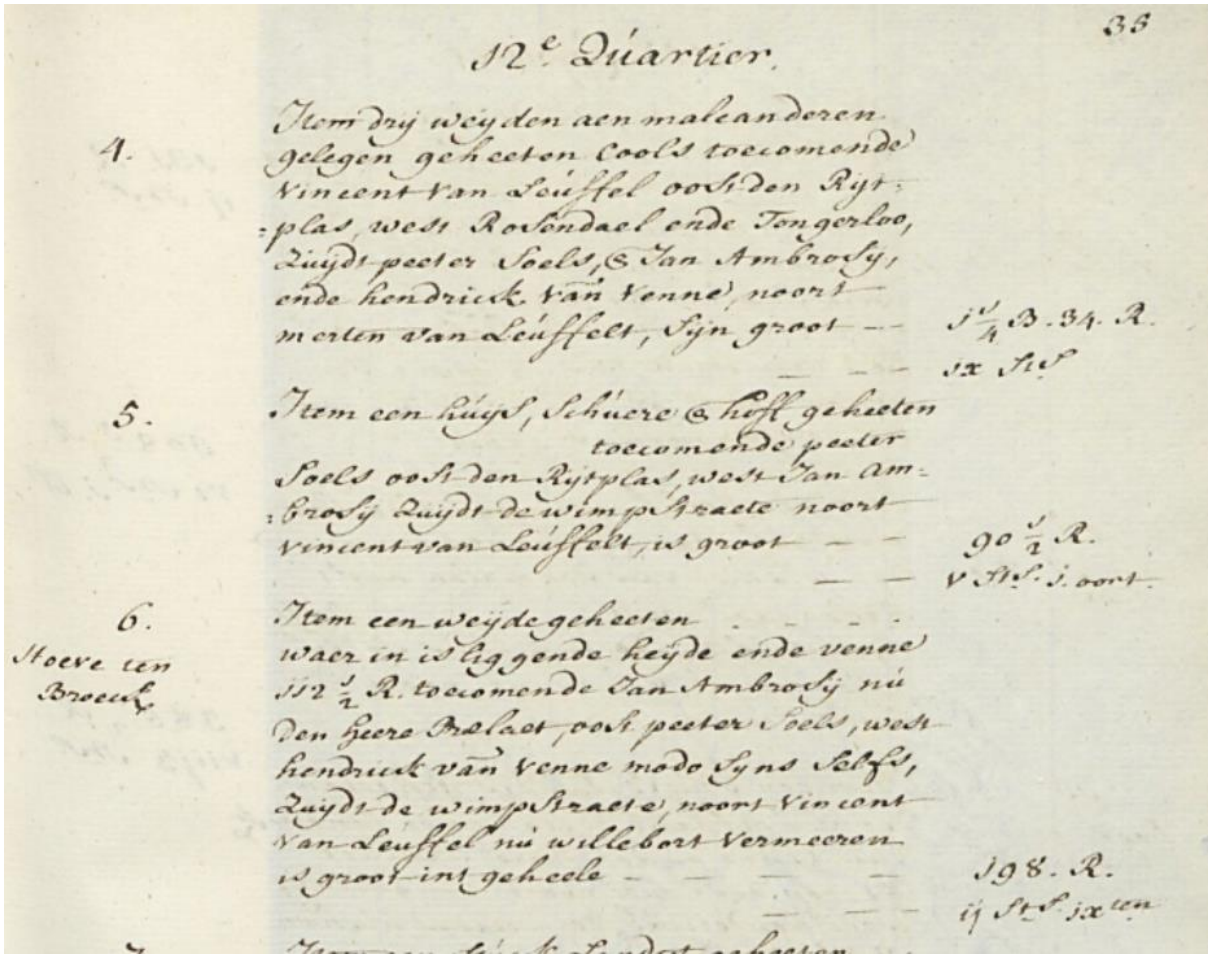

12e Quartier.

4. Item dry weyden aen malcanderen
gelegen geheeten Cools toecomende
Vincent van Leuffel oost den Ryt:
:plas, west Rosendael ende Tongerloo,
Zuydt peeter Soels, & Jan Ambrosy,
ende hendrick van Venne, noort
merten van Leuffelt, Syn groot — 1 1/4 B. 34. R.
— — ix Sts.

5. Item een huys, Schuere & hoff geheeten
toecomende peeter
Soels oost den Rytplas, west Jan Am:
:brosy Zuydt de wimpstraete noort
Vincent van Leuffelt, is groot — — 90 1/2 R.
— — v Sts. i. oort.

6. Item een weydegeheeten
Stoeve ten Broeck. waer in is liggende heyde ende venne
112 1/2 R. toecomende Jan Ambrosy nu
den heere Prelaet, oost peeter Soels, west
hendrick van Venne modo Syns Selfs,
Zuydt de wimpstraete, noort Vincent
van Leuffel nu willebort Vermeeren
is groot int geheele — — — — 198. R.
— — — ij Sts. ix ten

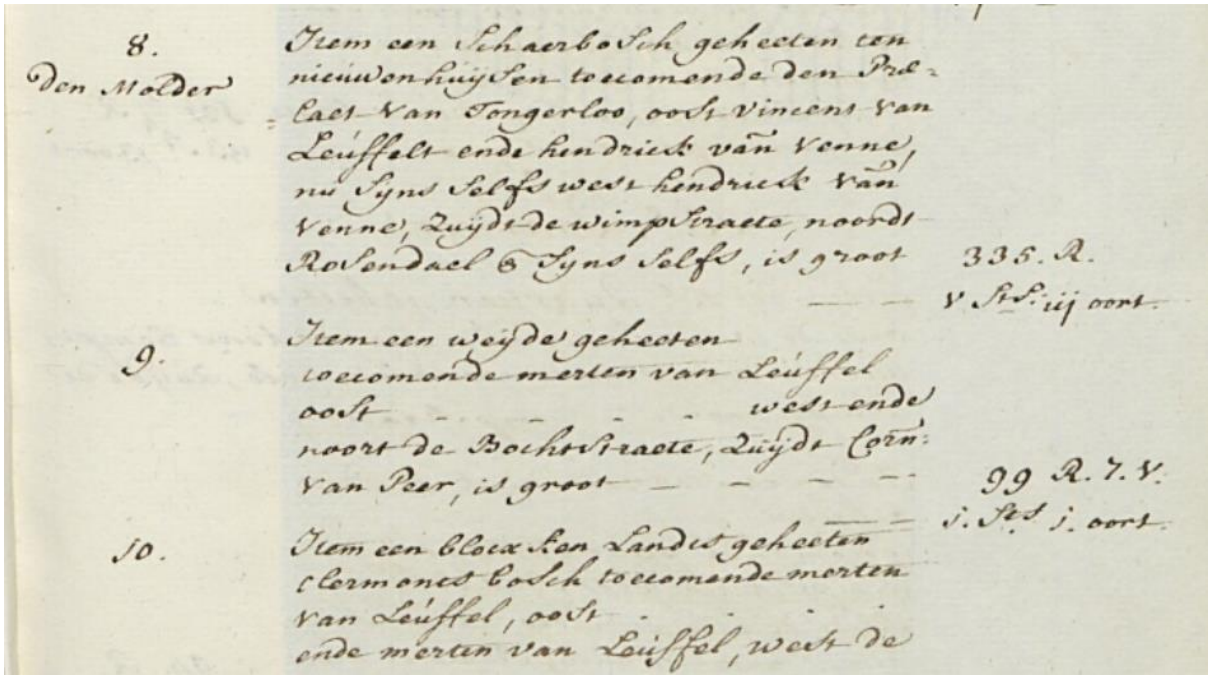

8. Den Molder

Item een Schaerbosch geheeten ten nieuwen huysen toecomende den Prælaet van Tongerloo, oost Vincent van Leuffelt ende hendrick van Venne, nu Syns Selfs west hendrick van Venne, Zuydt de wimpstraete, noordt Rosendael & Syns Selfs, is groot — 335. R. v. Sts. iij oort.

9. Item een weyde geheeten toecomende merten van Leuffel oost — — — west ende noort de Bochtstraete, Zuydt Corn: van Peer, is groot — — — — 99 R. 7. v. j. Sts. j. oort.

10. Item een bloex ken Landes geheeten clermonts bosch toecomende merten van Leuffel, oost ende merten van Leuffel, west de

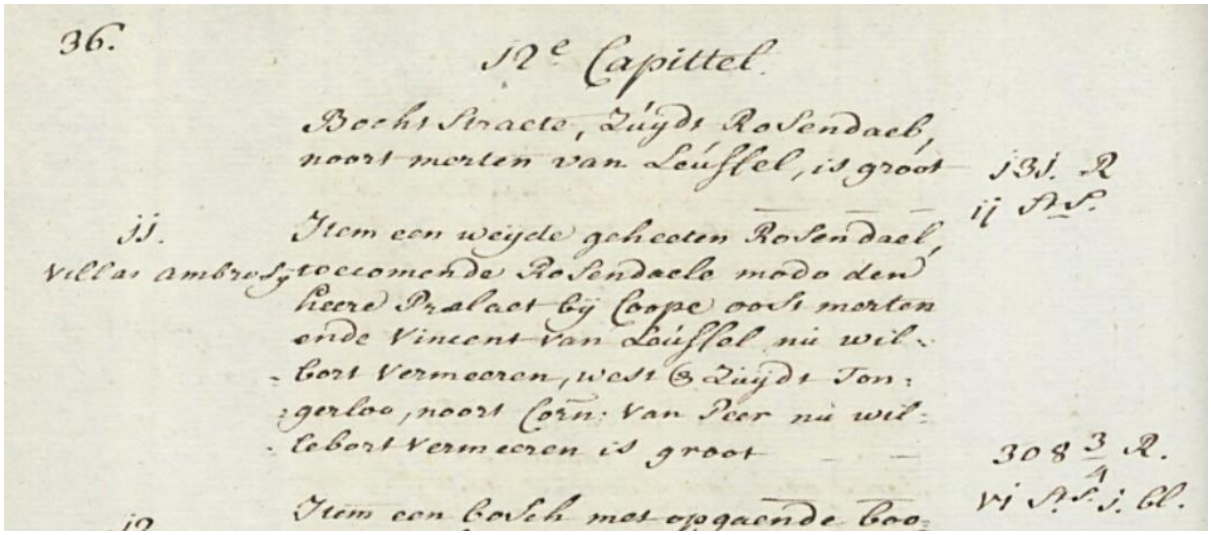

36.

12e Capittel.

Bocht Straete, Zuydt Rosendaeb, noort merten van Leuffel, is groot — 131. R ij Sts.

11. Villas ambrosy

Item een weyde geheeten Rosendael, toecomende Rosendaele modo den heere Prælaet by Coope oost merten ende Vincent van Leuffel nu wilbort Vermeeren, west & Zuydt Tongerloo, noort Corn: van Peer nu willebort Vermeeren is groot — — 308 3/4 R. vi Sts. j. bl.

12. Item een bosch met opgaende boo-

15e Quartier Hooghuys (1638)

Peter Verleuffel

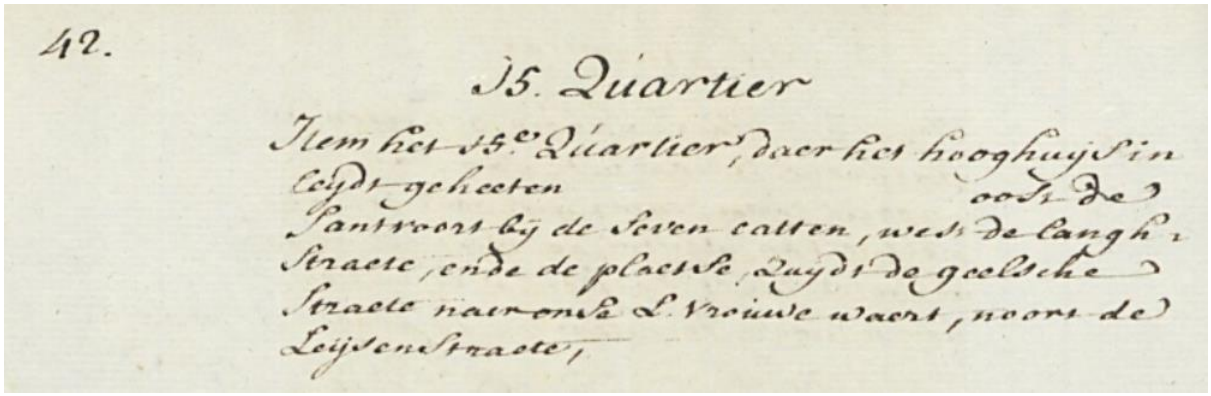

42.

15. Quartier

Item het 15e Quartier, daer het hooghuys in leydt geheeten oost de Santvoort by de Seven catten, west de langh Straete, ende de plaetse, Zuydt de geelsche Straete naer onse L. Vrouwe waert, noort de Leysenstraete,

Een hooghuis kan worden omschreven als een uit bakstenen opgetrokken gebouw dat uit twee of meer bouwlagen (verdiepingen) bestaat. Diverse landelijke dorpen, maar ook steden, hebben dergelijk historisch gebouw staan dat de naam Hooghuis draagt, al dan niet in de originele toestand. Meestal werd dergelijk huis betrokken door de meier van de heerlijkheid.

Een voorbeeld uit het 15e eeuwse Tessenderlo is te bezichtigen in Bokrijk:

Onroerend Erfgoed Vlaanderen omschrijft het 16e eeuwse woonhuis van Abdijhoeve Steine in de Steine-Hoevestraat te Tongerlo eveneens als een hooghuis, toen nog onder strobedekking.

Het vermoeden speelt dat het Hooghuys dat gelegen was in de Zandvoortstraat de enige hoogbouw was in deze omgeving, en dus net als een kerk en een windmolen als oriëntatiepunt kon gelden. Het was dan ook het geknipte gebouw voor het huisvesten van de meier of de schout van Tongerlo.

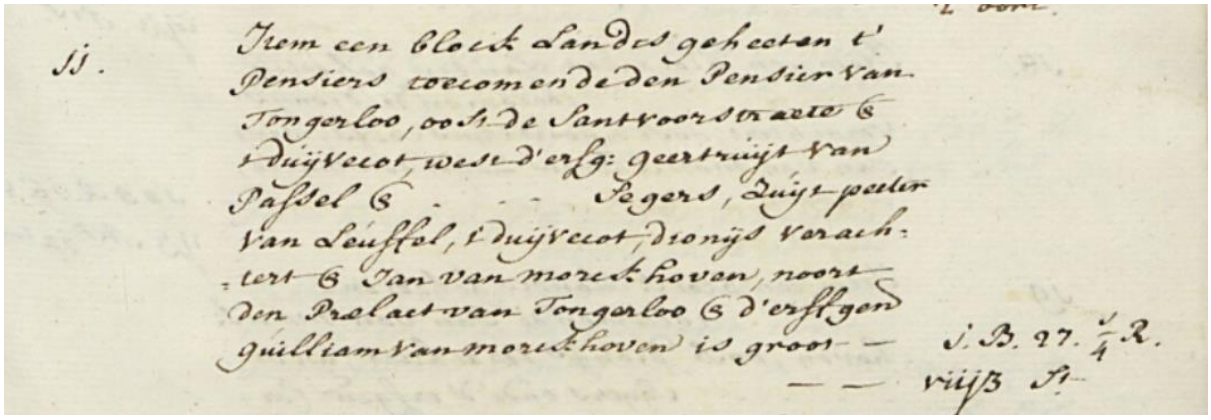

11. Item een block Landts geheeten t'
Pensiers toecomende den Pensier van
Tongerloo, oost de Santvoorstraete &
t'duijvecot, west d'erfg: geertruijt van
Passel & . . . Segers, Zuijt peeter
van Leuffel, t'duijvecot, dionijs verach-
-tert & Jan van morckhoven, noort
den Prelaet van Tongerloo & d'erffgen
guilliam van morckhoven is groot — j. B. 27. 1/4 R.
— — viijß St.

Pachtlanden bij Hof Ter Heide

7. Item een heyde ende venne geheeten de meer heyde toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost de Sant voort Straete & de 7 Caten nú noorbert van hove nú Jan Helsen, ende d'erfg: guilliam van moreckhoven nú dijmpna heylen, west d'erfgen Jan Vercoetten & Jan van moreckhoven, Zuijdt Syne Selfs cleyn meer & d'erfgen. guilliam van moreckhoven nú J.B Segers, noordt d' erfg: Jan Vercoetten, nú J.B. van dijck d'heer Iven, is groot — — —

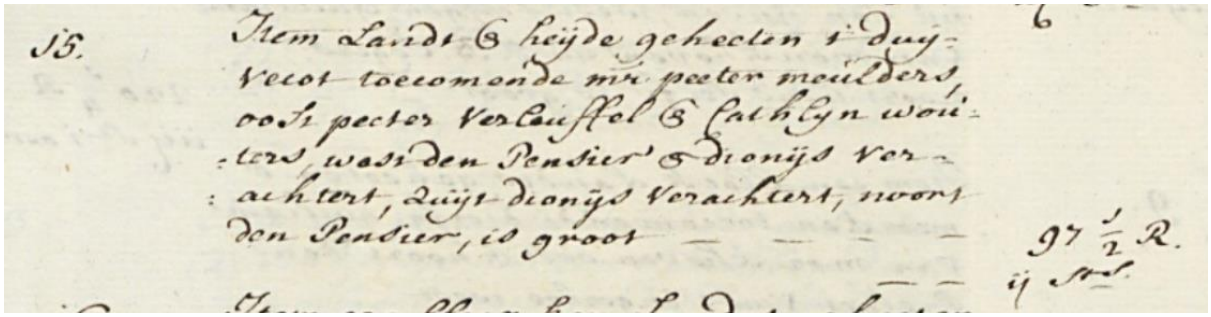

(dis)pensier van Tongerloo = beheerder

Severijn Pauwels (getuige op het huwelijk van Michiel en Dympna in de St Walburgiskerk te Antwerpen in 1628).

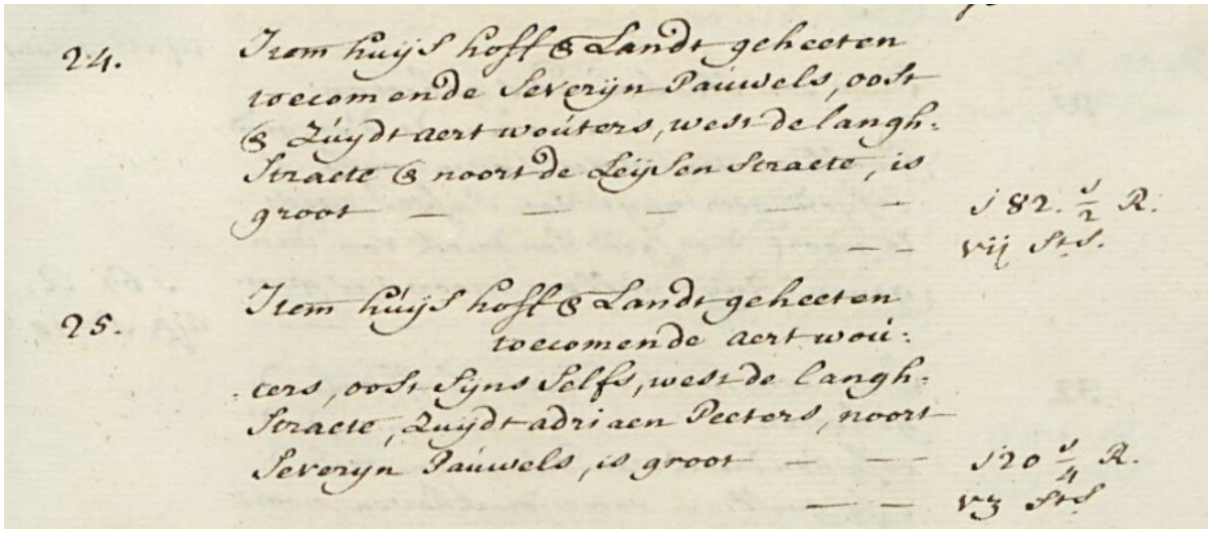

Godschalcus Schellens, bezittingen ter hoogte van de Plaetse (dorpscentrum, t.h.v. St Annakerk)

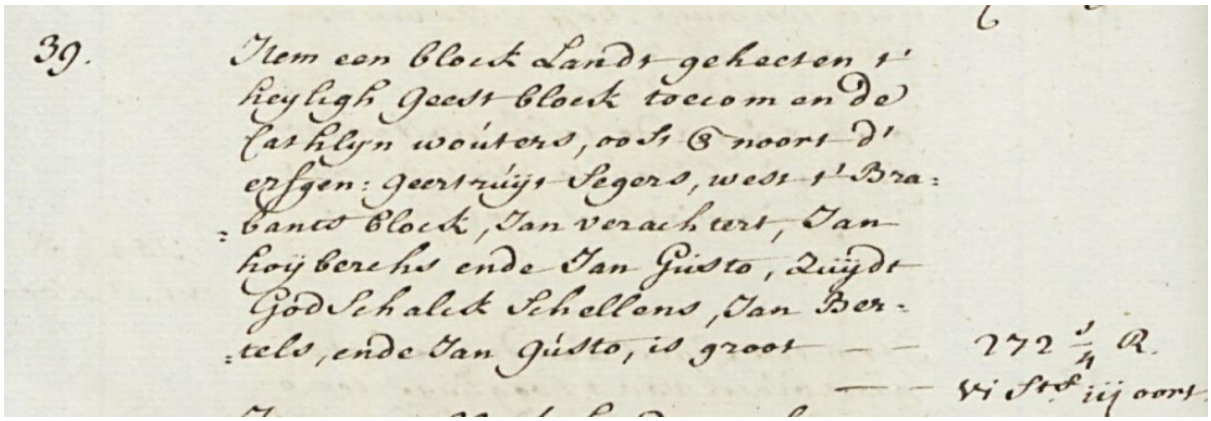

48. Item een huijsende hoff geheeten toecomende Jan Berthels, oost Godschalck Schellens Janss: west Jan Gusto Zuijdt de geel:sche Straete, noort Cathlyn wouters is groot — — — — — 24½ R.
— — ij Sts.

49. Item een bloexken Landes geheeten toecomende God:schalck Schellens Janss: oost de Cauwen heert, west Jan Bertels, Zuijdt de geelsche Straete noort d'erfgen Geertruijt Segers & Cathlyn wouters, is groot — — — — 127. R.
— — iij Sts. ix ten

50. Item een hofstadt geheeten den Cauwen heert toecomende d'erfgen Corn: van Beeck, oost & noordt d'erfgen geertruijt Segers, west Godschalck Schellens, Zuijdt de geelsche Straete, is groot — — 37. R.
— — j St.

16e Quartier (1638)

16e Quartier.

Item het 16e quartier daer den Papegaÿ-boom op Staet.

Op oude kaarten (Kaertboek van de abdij Tongerlo, I7) stond de papegaaiboom op een dries voor de beddermolen.

Petrus Pauwels (moglijk een broer of zoon van Severijn Pauwels)

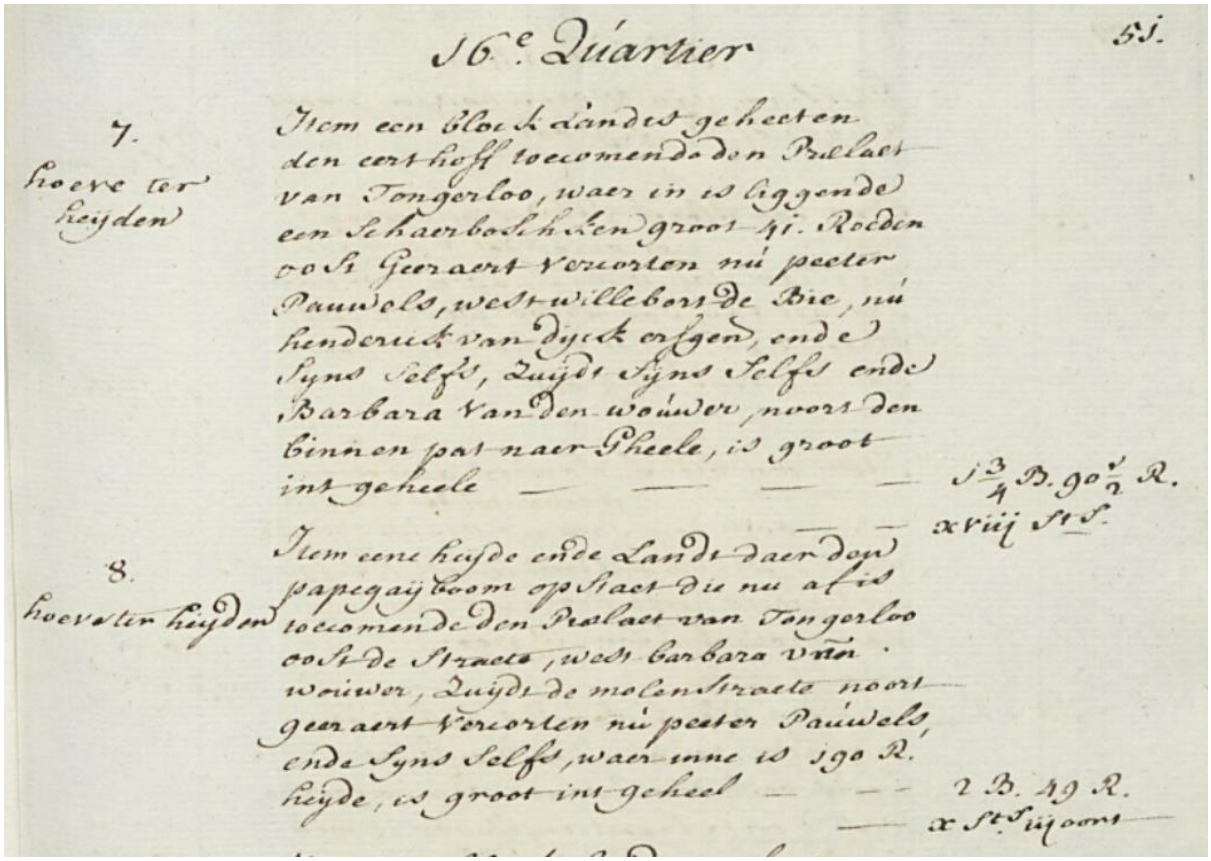

16e Quartier 53.

7. hoeve ter heijden

Item een bloeck landts geheeten den eerthoff toecomende den Prelaet van Tongerloo, waer in is liggende een schaerbeschen groot 4½ Roeden oost Geeraert Verhorten nú peeter Pauwels, west willebort de Bie, nú henderuck van dijck erfgen, ende Syns selfs, Suijdt Syns selfs ende Barbara van den Wouwer, noort den Cinnen pat naer Gheele, is groot int geheele — — —

17e Quartier (molensite)

Jan Schellens en Godschalcus Schellens, en mr Jan de Vos (schout in 1638)

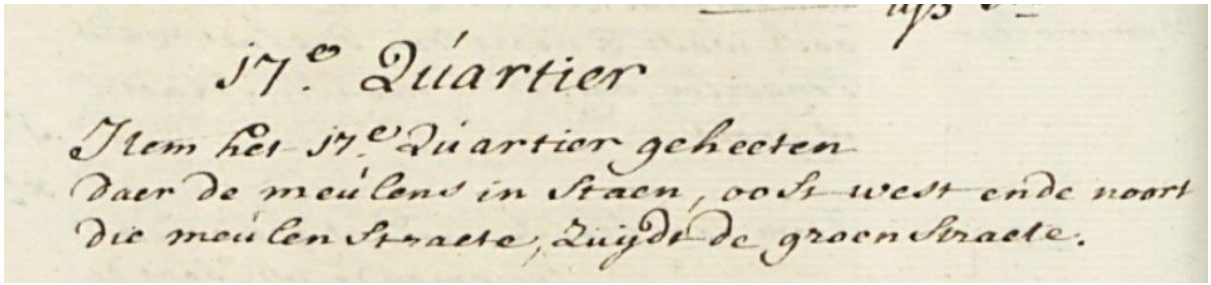

17e Quartier

Item het 17e Quartier geheeten daer de meulens in staen, oost west ende noort die meulen straete, Zuydt de groen straete.

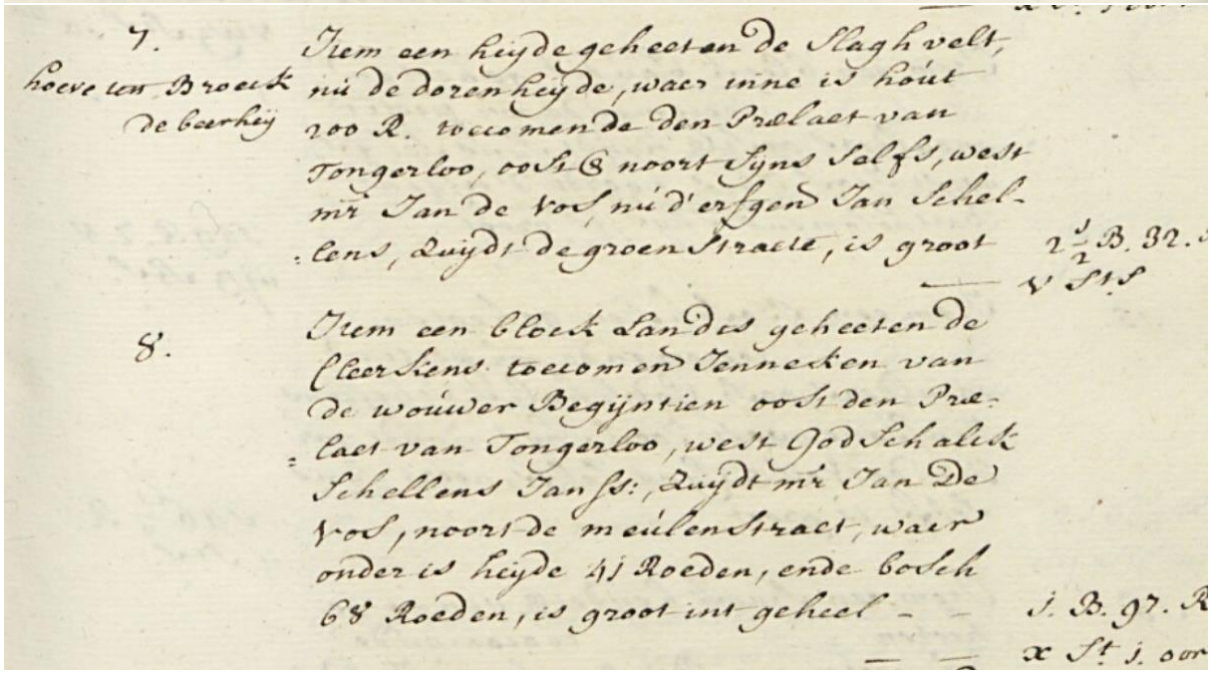

7. hoeve ten Broeck de beerhey

Item een heyde geheeten de slaghvelt, nu de dorenheyde, waer inne is hout 200 R. toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost & noort syns selfs, west mr Jan de Vos, nu d'erfgen Jan Schellens, Zuydt de groen straete, is groot — 2½ B. 32. v St.s

8. Item een block Landes geheeten de Cleerkens toecomen Jenneken van de wouwer Begijntien oost den Prelaet van Tongerloo, west Godschalck Schellens Jan ss:, Zuydt mr Jan De Vos, noort de meulenstraet, waer onder is heyde 41 Roeden, ende bosch 68 Roeden, is groot int geheel — — 1. B. 97. R x St. 1. oor

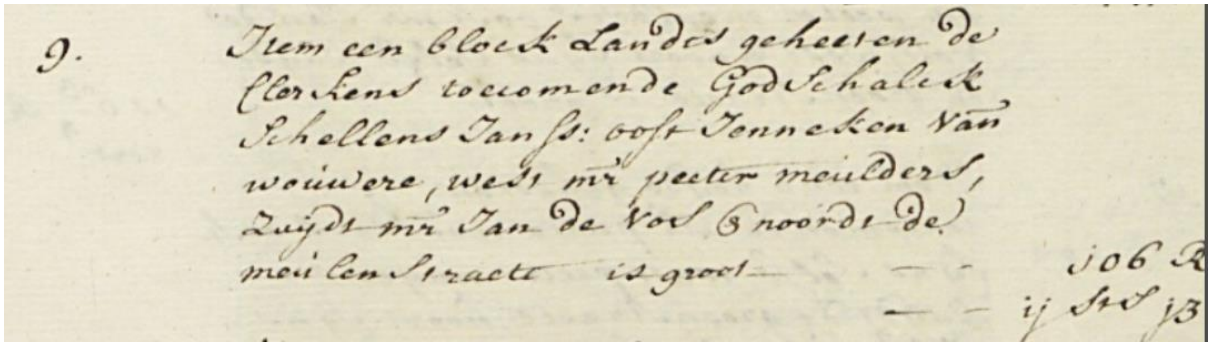

9. Item een block Landes geheeten de Clerkens toecomende Godschalck Schellens Jan ss: oost Jenneken van wouwere, west mr peeter meulders, Zuydt mr Jan de Vos & noordt de meulen straete is groot — — 106 R ij St.s 13

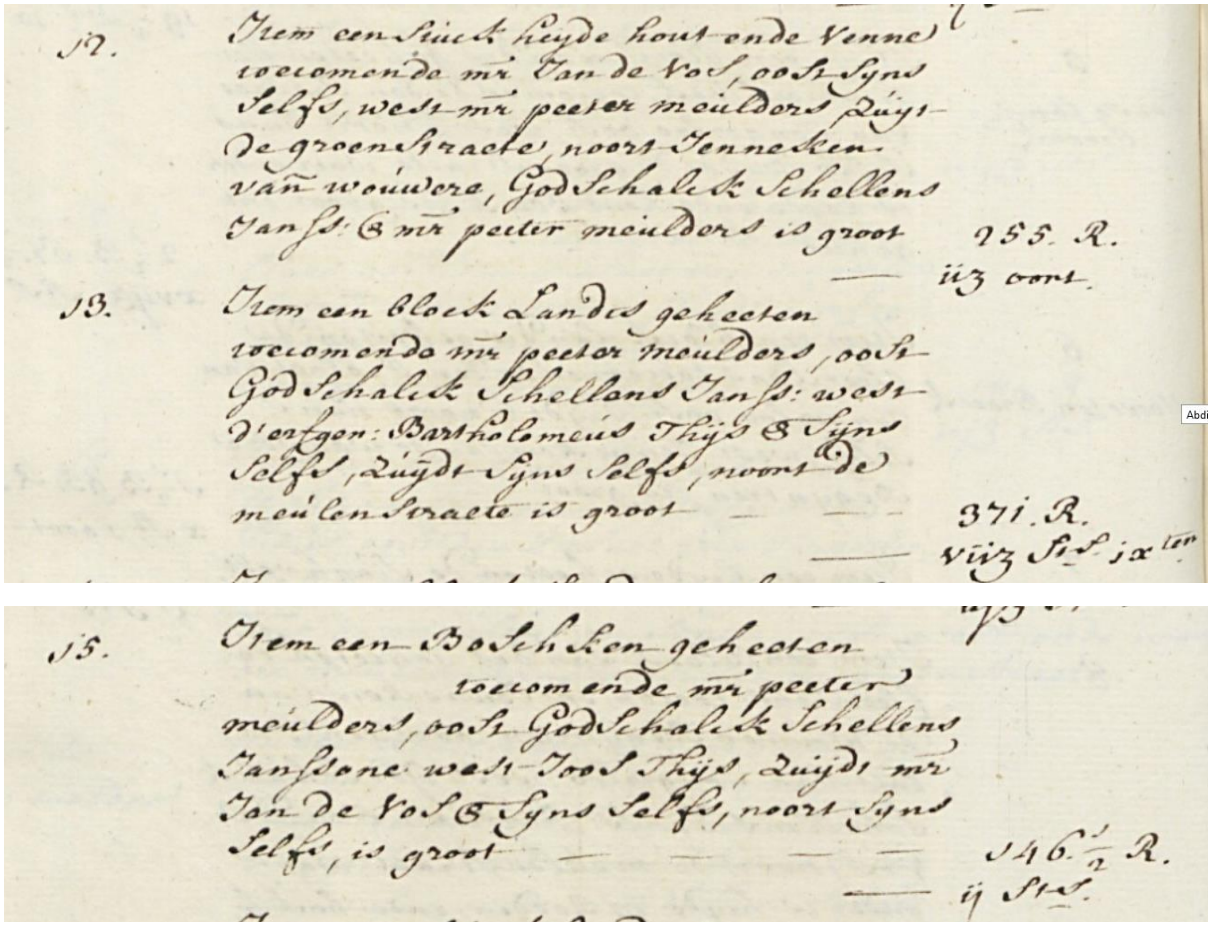

12. Item een Stuck heyde hout ende Venne
toecomende mr Jan de Vos, oost Syns
Selfs, west mr peeter meulders Zuyt
de groenstraete, noort Jenneken
van wouwere, Godschalck Schellens
Janss: & mr peeter meulders is groot 255. R.
— iiz oort.

13. Item een block Landes geheeten
toecomende mr peeter meulders, oost
Godschalck Schellens Janss: west
d'erfgen: Bartholomeus Thijs & Syns
Selfs, Zuydt Syns Selfs, noort de
meulenstraete is groot — — 371. R.
— viiz Sts. ix ter

15. Item een Boschken geheeten
toecomende mr peeter
meulders, oost Godschalck Schellens
Janssone west Joos Thijs, Zuydt mr
Jan de Vos & Syns Selfs, noort Syns
Selfs, is groot — — — — 146 1/2 R.
— ij Sts.

20e Quartier (1638)

Cornelius van Beeck/Beke

https://www.bhic.nl/integrated?mivast=235&mizig=210&miadt=235&micode=2176&milang=nl&mizk_alle=tongerlo&miview=inv2#inv3t3

20e Quartier

Item het 20e quartier geheeten oost het ert Straetken, west de voerd-eyndstraete, Zuydt den meulenwegh, noordt de Straete naer onse L. Vrouwe Cappellecken, soomen naer Gheele,

1. Inden eersten huys hoff & Landt geheeten den Boomgaert toecomende Jacques Ceulckens, oost het eerstraetken, west adriaen gauckens, Zuydt d'erfgen Corn: van Beeck, noordt de Straete naer Gheele by onse L. Vrouwe Cappellecken, is groot — — — 193. R. — — iiij St iij oort

2. Item huys hof ende Landt geheeten toecomende adriaen gauckens, oost Jacques Ceulckens, west Jan Hoyberghs, Zuydt d'erfgen Corn: van Beeck, noort de Straete naer Gheele, is groot — — — — 166. R. — — vij St ixten

3. Item een bloeck Landes geheeten den derenboom toecomende d'erfgen Corn van Beecke, oost het eert Straetken, west Jan Hoyberchs, Zuydt d'erfgen michiel celen, & hendrick dresseleers, noort Jacques Ceulckens & adriaen gauckens is groot — — 292. R. — — vij St.

4. Item een bloeck Landes geheeten toecomende d'erfgen michiel celen, oost d'eert Straetken, west hendrick dreysseleers Zuydt Jan & matthys hoyberchs, ende noort d'erfgen Cornelis van Beeck, is groot — 93. R. 12. V. — ij St. 1. oort.

5. Item een bloeck Landes geheetende haeve, toecomende hendrick dreysseleers, oost d'erfg: Corn: van Beecke & d'erfgen michiel ceelen, west Jan hoyberchs Zuydt Jan van merckhoven, noort d'erfg: Corn: van Beeck is groot — — — — — 1. B. 85. R. 12 V. — — xij3 St.

21e Quartier (1638)

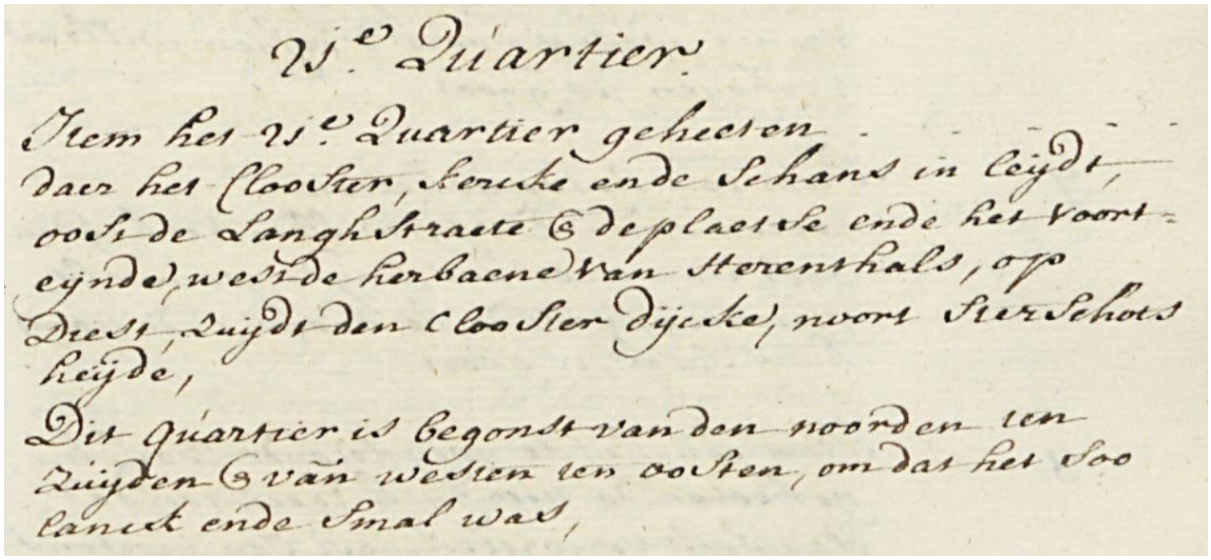

21e Quartier.

Item het 21e Quartier geheeten . . . . .
daer het Clooster, kercke ende Schans in leÿdt,
oost de Langhstraete & de plaetse ende het voort-
eynde, west de herbaene van Sterenthals, op
Diest, Zuÿdt den Clooster dÿcke, noort Sterschots
heÿde,
Dit quartier is begonst van den noorden ten
Zuÿden & van westen ten oosten, om dat het soo
lanck ende smal was,

De schans werd gebouwd rond het kerkhof, gelegen net vóór de parochiekerk, zuidoostmuur abdij.

Vincentius Verleuffel

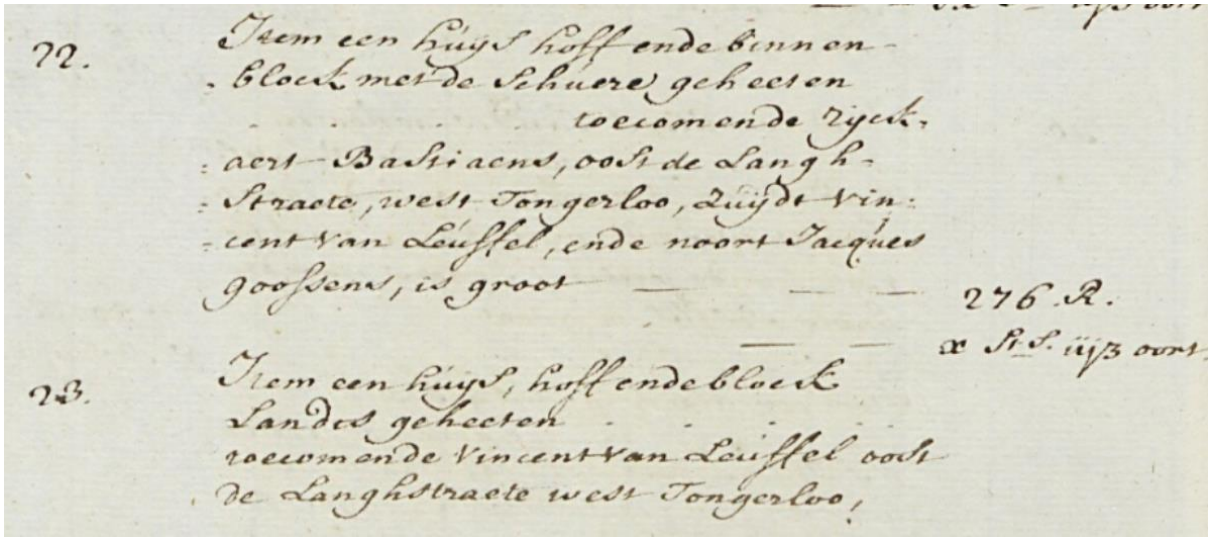

22. Item een huÿs hoff ende binnen-
-block met de schuere geheeten
. . . . toecomende Ryck-
-aert Bastiaens, oost de Langh-
-straete, west Tongerloo, Zuÿdt Vin-
-cent van Leuffel, ende noort Jacques
Goossens, is groot — — — 276. R.
— — x St.s. iijß oort.

23. Item een huÿs, hoff ende block
Landes geheeten . . .
toecomende Vincent van Leuffel oost
de Langhstraete west Tongerloo,

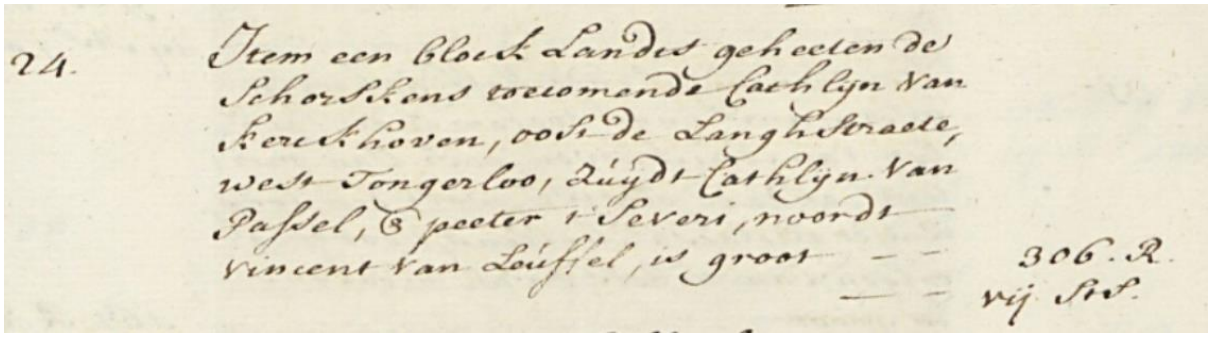

24. Item een block Landes geheeten de
Schorskens toecomende Cathlyn van
Kerckhoven, oost de Langhstraete,
west Tongerloo, Zuÿdt Cathlyn van
Passel, & peeter t'Severi, noordt
Vincent van Leuffel, is groot — — 306. R.
— — vij St.s.

Cornelius van beeck/Beke

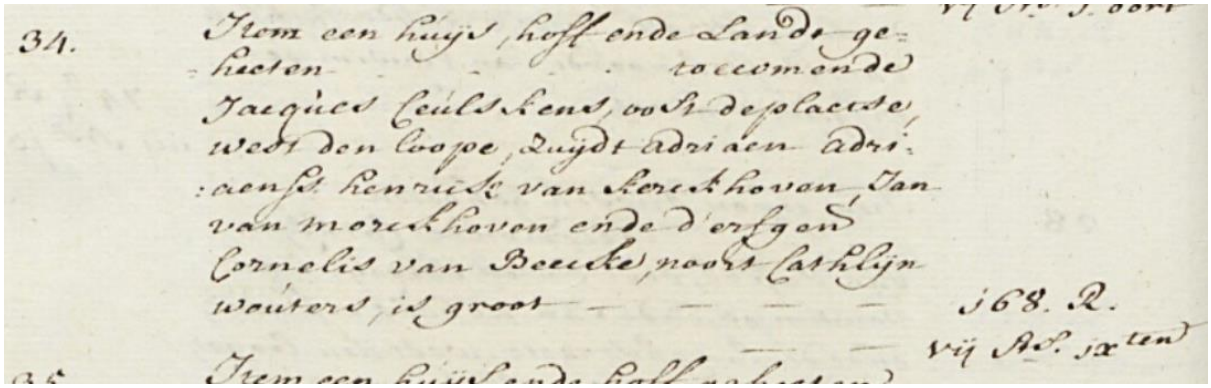

34. Item een huijs, hoff ende Landt ge-
heeten . . . toecomende
Jacques Ceulskens, oost de plaetse,
west den loope, Zuijdt adriaen adri-
aensz. henrick van kerckhoven, Jan
van morckhoven ende d'erfgen
Cornelis van Beecke, noort Cathlijn
wouters, is groot — — — — 168. R.
— — vij Sts. ix ten

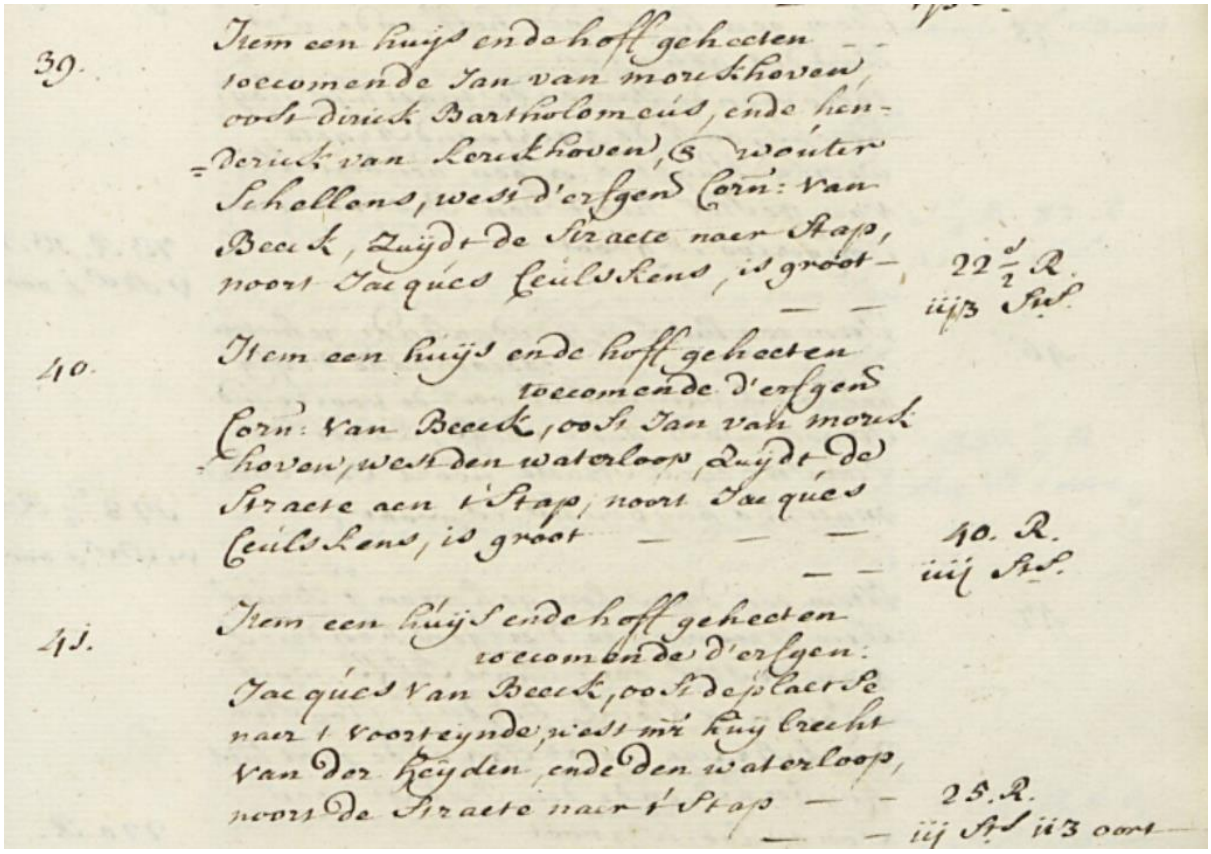

39. Item een huijs ende hoff geheeten . .
toecomende Jan van morckhoven,
oost dirick Bartholomeus, ende hen-
derick van kerckhoven, & wouter
Schellens, west d'erfgen Corn: van
Beeck, Zuijdt de Straete naer Stap,
noort Jacques Ceulskens, is groot — 22 1/2 R.
— — iijß Sts.

40. Item een huijs ende hoff geheeten
toecomende d'erfgen
Corn: van Beeck, oost Jan van morck-
hoven, west den waterloop, Zuijdt de
Straete aen t'Stap, noort Jacques
Ceulskens, is groot — — — 40. R.
— — iiij Sts.

41. Item een huijs ende hoff geheeten
toecomende d'erfgen:
Jacques van Beeck, oost de plaetse
naer t'voorteynde, west mr huijbrecht
van der heyden, ende den waterloop,
noort de Straete naer t'Stap — — 25. R.
— — iij Sts iiß oort

29e Quartier (1638)

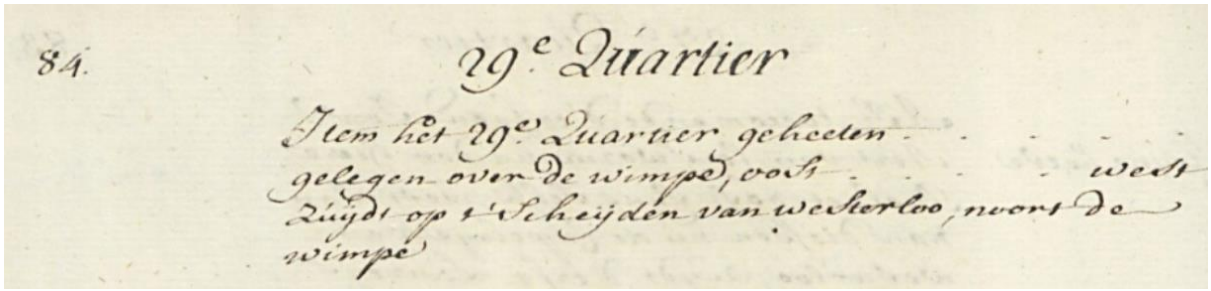

84. 29e Quartier

Item het 29e Quartier geheeten . . . .
gelegen over de wimpe, oost . . . west
Zuijdt op t'Scheijden van westerloo, noort de
wimpe

Adrianus Verleuffel

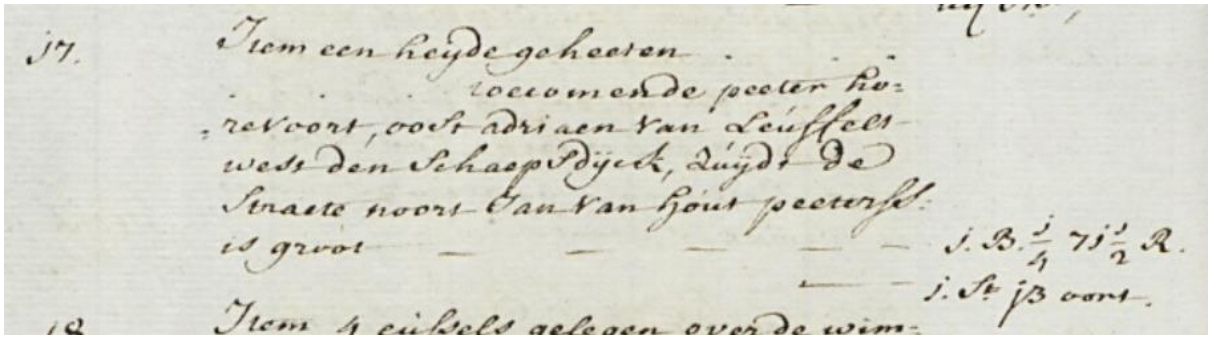

17. Item een heyde geheeten . . . . . toecomende peeter ho-
-revoort, oost adriaen van Leuffelt
west den Schaepsdyck, Zuydt de
Straete noort Jan van Hout peeterss.
is groot — — — — — 1. B. $\frac{1}{4}$ 71 $\frac{1}{2}$ R.
— — 1. St. 13 oort.

18 Item 4 eussels gelegen over de wim-

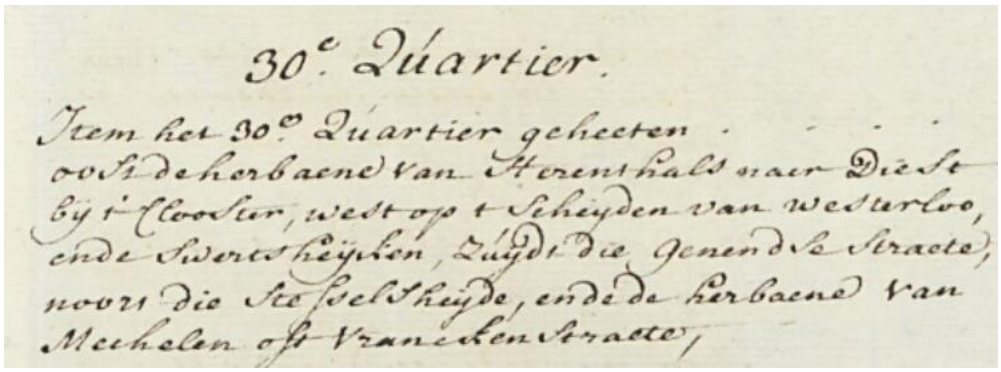

30e. Quartier.

Item het 30e. Quartier geheeten . . . .
oost de herbaene van Herenthals naer Diest
by t' Clooster, west op t Scheyden van Westerloo,
ende Swertsheyken, Zuydt die Genendse Straete,
noort die Stesselsheyde, ende de herbaene van
Mechelen oft Vranckenstraete,

Pachthoeve Vincent Verleuffel: hoeve ten Nieuwenhuyse

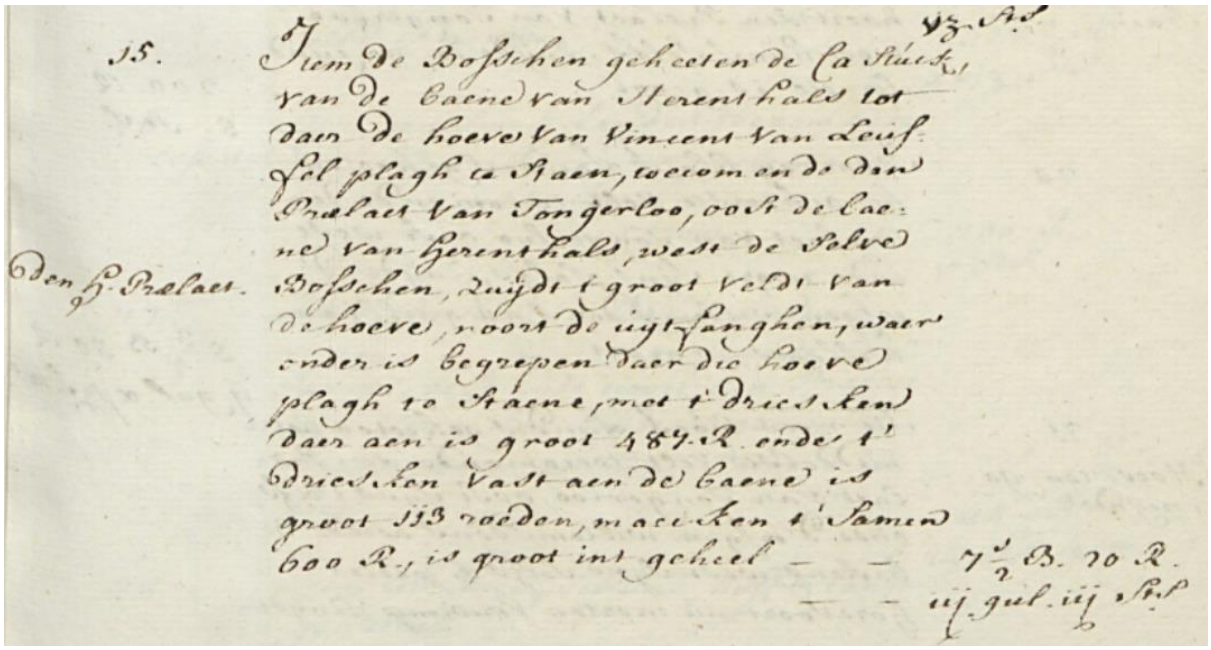

15. Item de Bosschen geheeten de Ca Stuck, 43 St.
van de baene van Herenthals tot
daer de hoeve van Vincent van Leuf-
fel plagh te staen, toecomende den
Prælaet van Tongerloo, oost de bae-
ne van Herenthals, west de selve
den H. Prælaet. Bosschen, Zuydt t groot veldt van
de hoeve, noort de uytfanghen, waer
onder is begrepen daer die hoeve
plagh te staene, met t' driesken
daer aen is groot 487 R. ende t'
driesken vast aen de baene is
groot 113 roeden, maecken t' samen
600 R., is groot int geheel — — 7 $\frac{1}{2}$ B. 20 R.
— — iij gul. iij St.

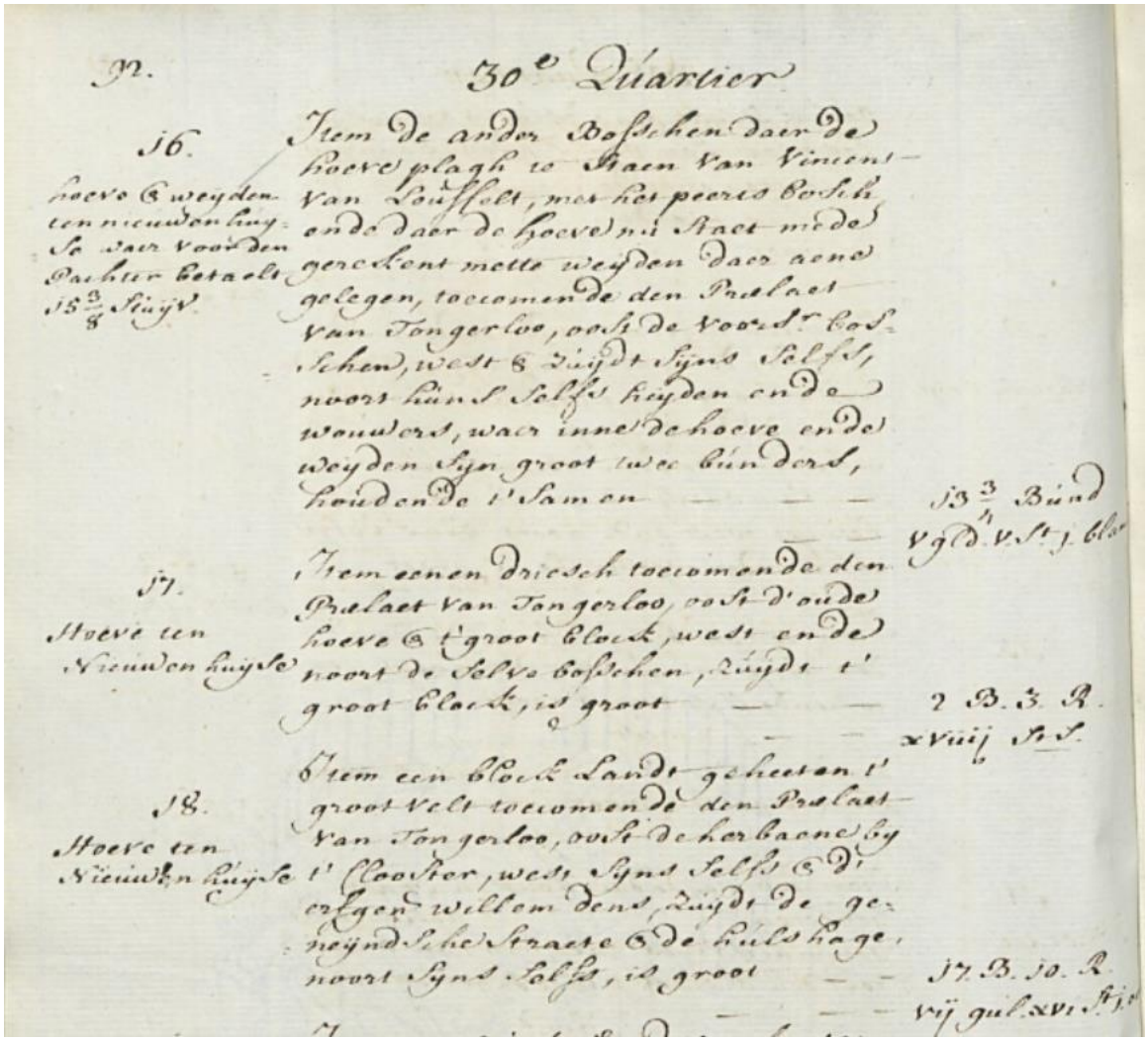

32e Quartier (1638)

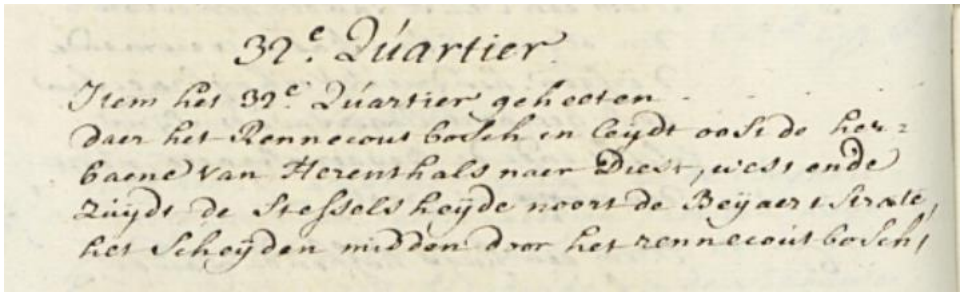

Beyaertstraat = Bijstraat?

Stesselsheyde = huidige Stassenbos?

Huijbertus van der Heijden, mr (ludomagister, schoolmeester)

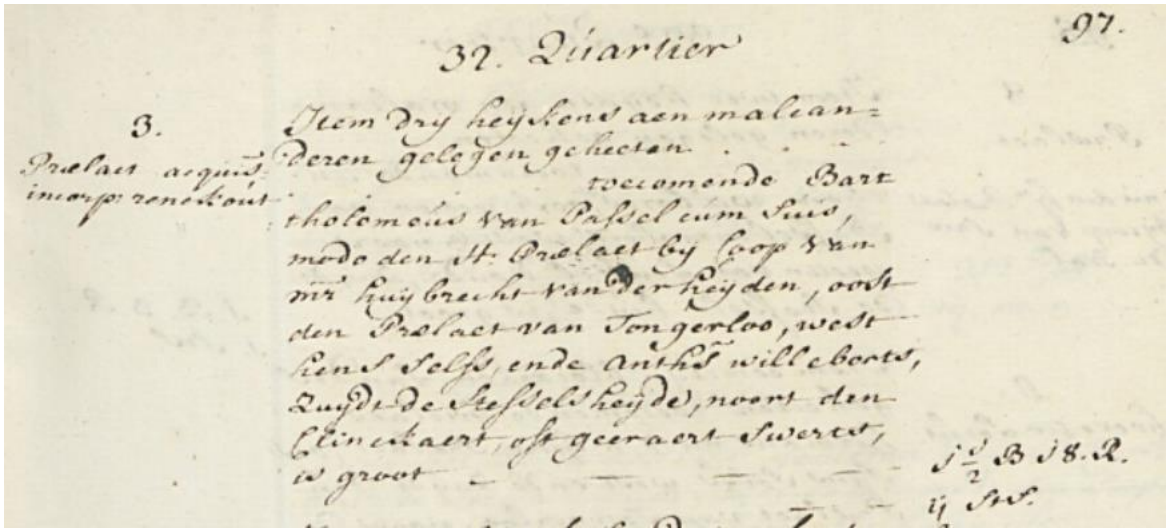

97.

32. Quartier

3. Item drij heyckens aen malcanderen gelegen geheeten . . toecomende Barthelomeus van Passelcum Suis, mode den St. Prelaet bij koop van mr. Huijbrecht vander heyden, oost den Prelaet van Tongerloo, west heren selfs, ende anths willeborts, Zuijdt de Steffelsheijde, noort den Cleinekaert, oft geeraert Swerets, is groot — — —

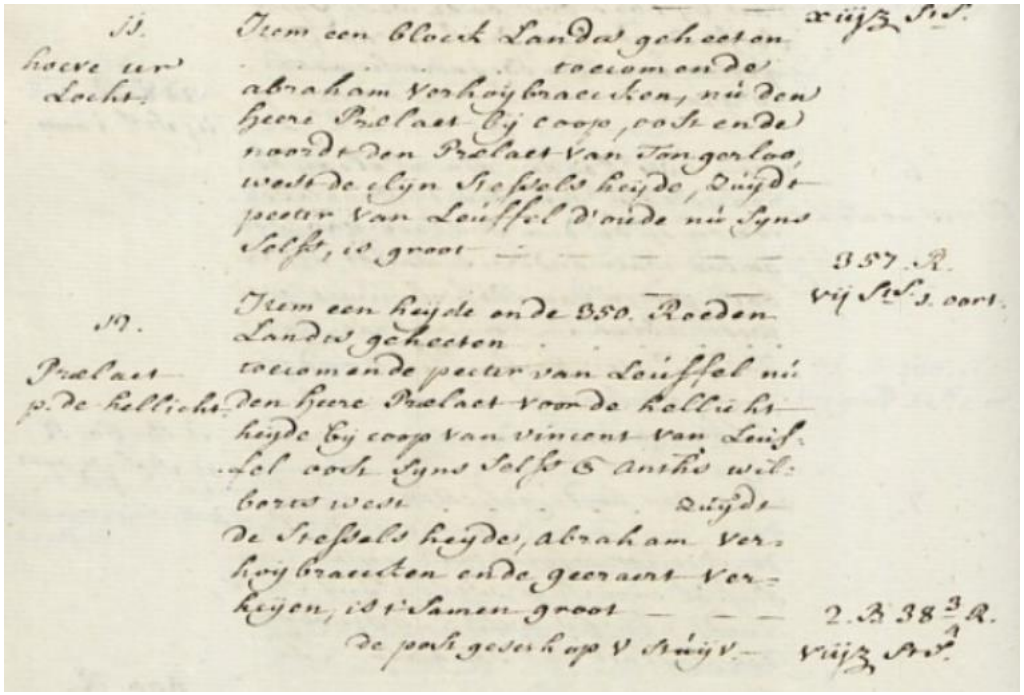

11. Item een block Landts geheeten xiijz Sts.
hoeve ur Locht. toecomende
abraham Verhoÿbraecken, nu den
heere Prelaet bÿ coop, oost ende
noordt den Prelaet van Tongerloo,
west de clyn Stessels heyde, Zuÿdt
peeter van Leuffel d'oude nu Syns
Selfs, is groot — — — — 357. R.
vij Sts. 1. oort.

12. Item een heyde ende 350. Roeden
Landts geheeten
Prelaet p. de hellicht. toecomende peeter van Leuffel nu
den heere Prelaet voor de hellicht
heyde bÿ coop van vincent van Leuf-
fel oost Syns Selfs & anths wil-
berts west Zuÿdt
de Stessels heyde, abraham Ver-
hoÿbraecken ende geeraert Ver-
heÿen, is t'samen groot — — — 2. B. 38 3/4 R.
de post geschap v Stuÿv. — viijz Sts.

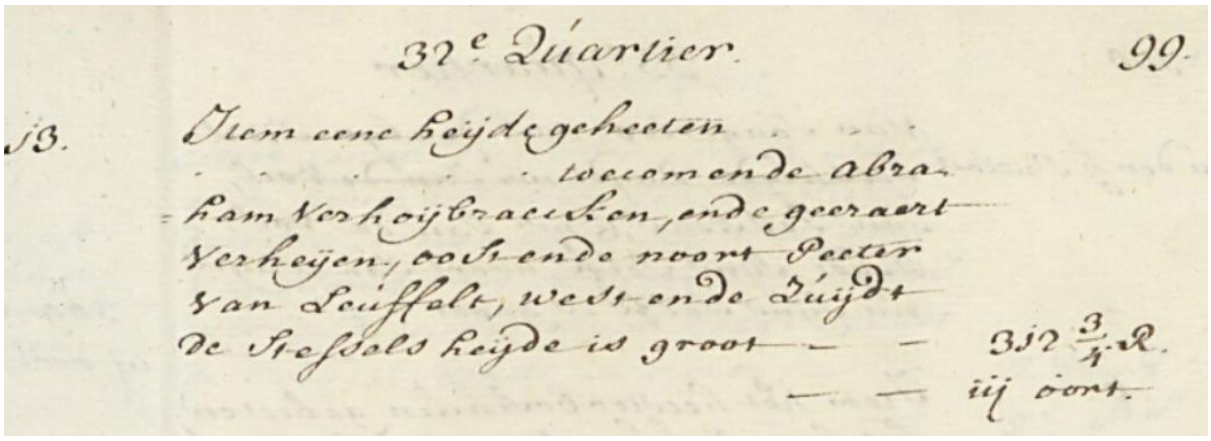

32e Quartier. 99.

13. Item eene heÿde geheeten
toecomende abra-
ham Verhoÿbraecken, ende geeraert
Verheÿen, oost ende noort Peeter
van Leuffelt, west ende Zuÿdt
de Stessels heÿde is groot — — 312 3/4 R.
— — iij oort.

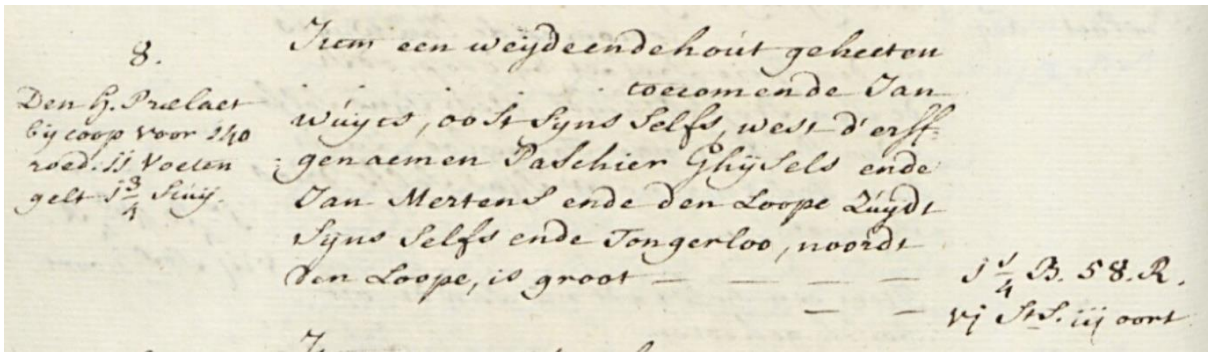

Jan Mertens

8. Item een weÿde ende hout geheeten
Den H. Prelaet bÿ coop voor 140 roed. 11 Voeten gelt 1 3/4 Stuÿ. toecomende Jan
Wuÿts, oost Syns Selfs, west d'erff-
genaemen Paschier Ghÿsels ende
Jan Mertens ende den Loope Zuÿdt
Syns Selfs ende Tongerloo, noordt
den Loope, is groot — — — — 1 1/4 B. 58. R.
— — vj Sts. iij oort.

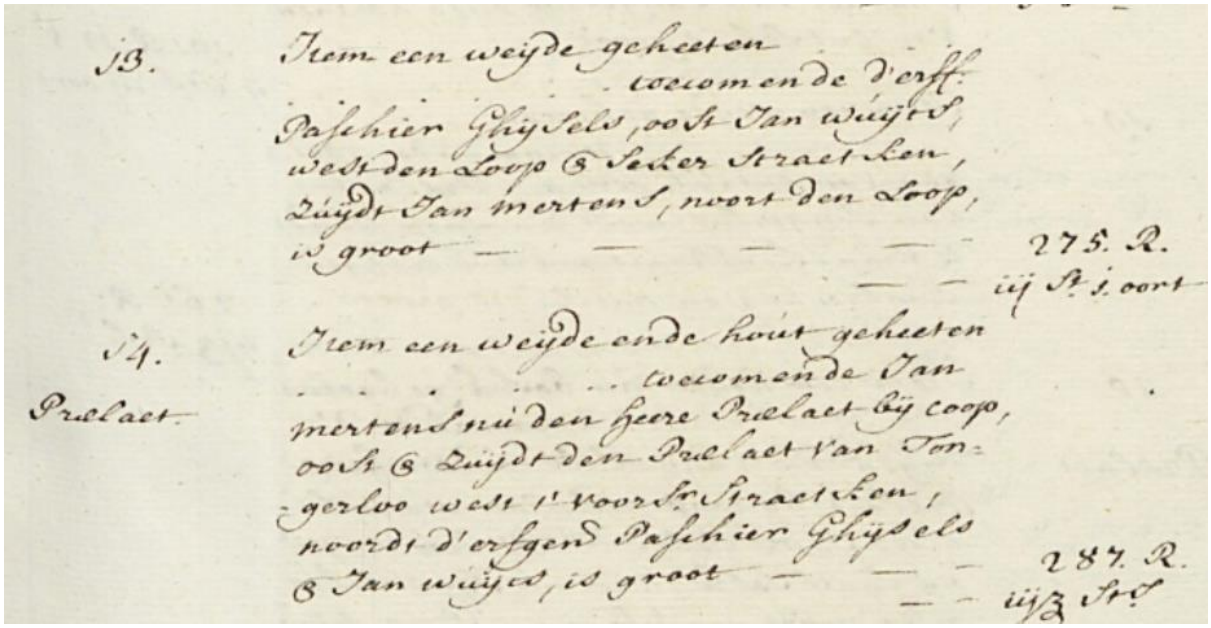

13. Item een weyde geheeten
. . . . . toecomende d'erff.
Paschier Ghysels, oost Jan wuyts,
west den Loop & Secker Straetken,
Zuydt Jan mertens, noort den Loop,
is groot — — — — — 275. R.
— — iij St. 1. oort

14. Item een weyde ende hout geheeten
Prelaet. . . . . toecomende Jan
mertens nu den heere Prelaet by coop,
oost & Zuydt den Prelaet van Ton-
-gerloo west 't voorsr. Straetken,
noordt d'erfgen. Paschier Ghysels
& Jan wuyts, is groot — — — 287. R.
— — iijz Sts.

Straeteneynde 1e Quartier (1638) Hier wonen voornamelijk de Helsen, Soeten en Verstraeten. Het plein (5e Quartier) wordt ook de Schans genoemd.

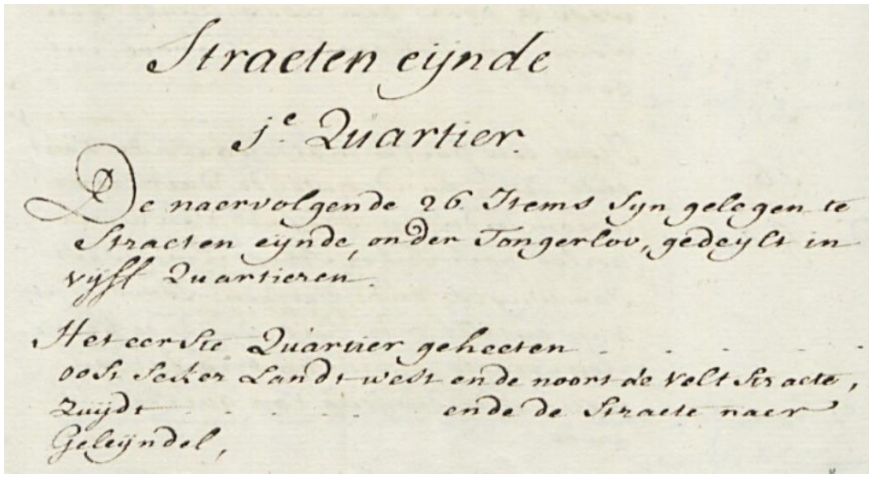

Straeten eynde
1e Quartier.
De naervolgende 26. Items Syn gelegen te Straeten eynde, onder Tongerloo, gedeylt in vyff Quartieren.
Het eerste Quartier geheeten . . . . .
oost Secker Landt west ende noort de Velt Straete,
Zuydt . . . . . ende de Straete naer
Geleyndel,

Oevel onder Tongerloo (1638)

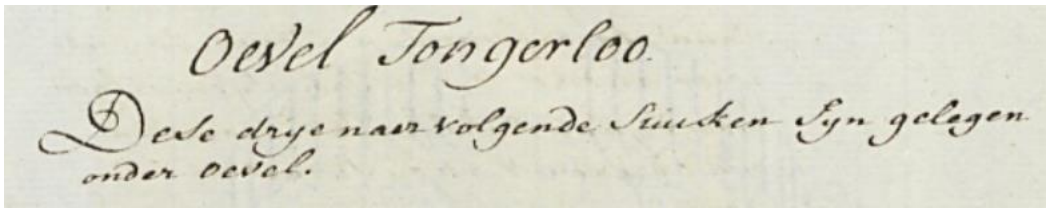

Oevel Tongerloo.
Dese drye naer volgende Stucken Syn gelegen onder oevel.

Orig doc 1638

Hoeve die door **Christophorus (Christoffel) Laureijs** gepacht werd

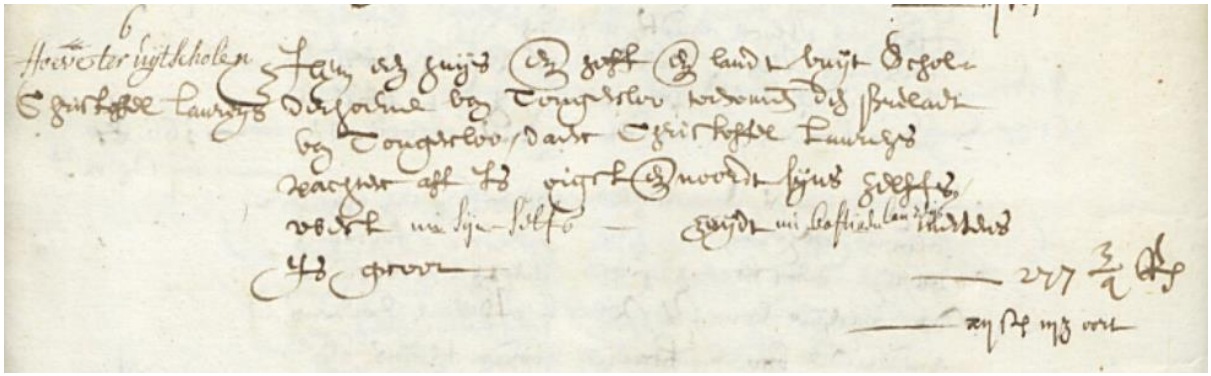

Hoeve die door **Christophorus (Christoffel) Laureijs** gepacht werd, daarna door zijn zoon Bastiaen Laureijs

Huys, hoff en landt Scholderhoeve (hoeve uijtscholen)

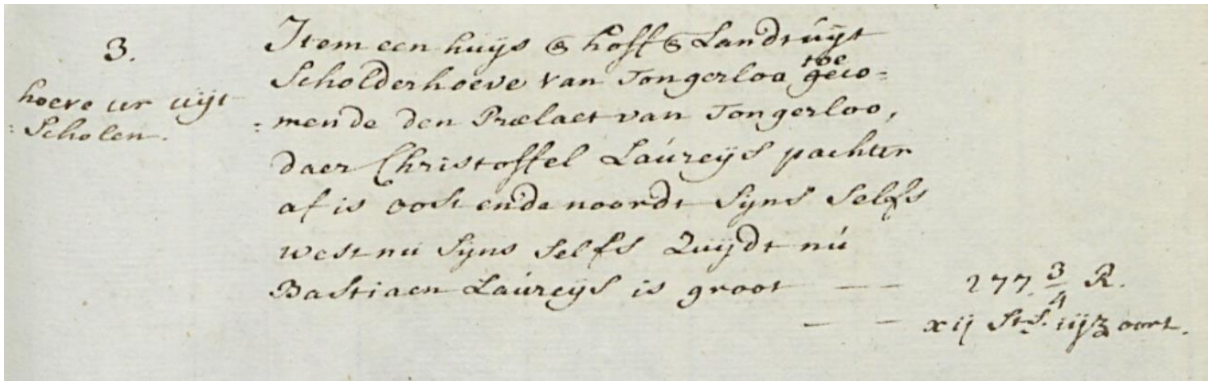

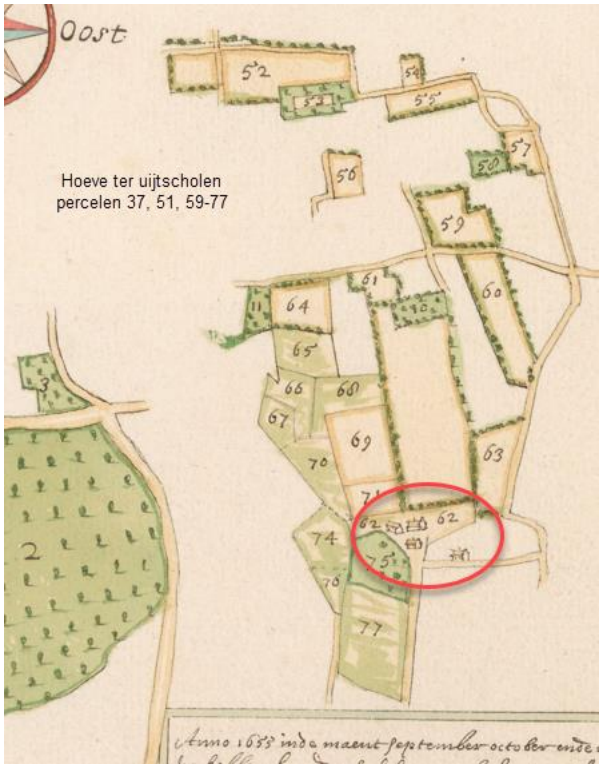

kaart onder A. Wichmans 1653

De hoeve "Ter Uytscholen" in Tongerlo, beheerde 30,46 ha in totaal, gecombineerd bouwland tesamen 10,16 ha, met 17,04 ha of weiland en weiden, met in bezit 16 stuks vee, 68 schapen and 7 paarden.
Bron:AAT, Sectie II, Registers, 206, Huurrekeningen van de abdij van Tongerlo, 1504-1513. en AAT, Sectie II, 292-293, 1510-1518.

Deel Bijstraat onder Tongerloo (1638)

108.

Beyerstraete.

De naervolgende Parcheelen Syn gelegen In de Beyerstraete over den Loop, alteyd gelde baer geweest onder Tongerloo.

Beyerstraete = Bijstraat

Hoeve ter Uytschole

Familie Pauwels

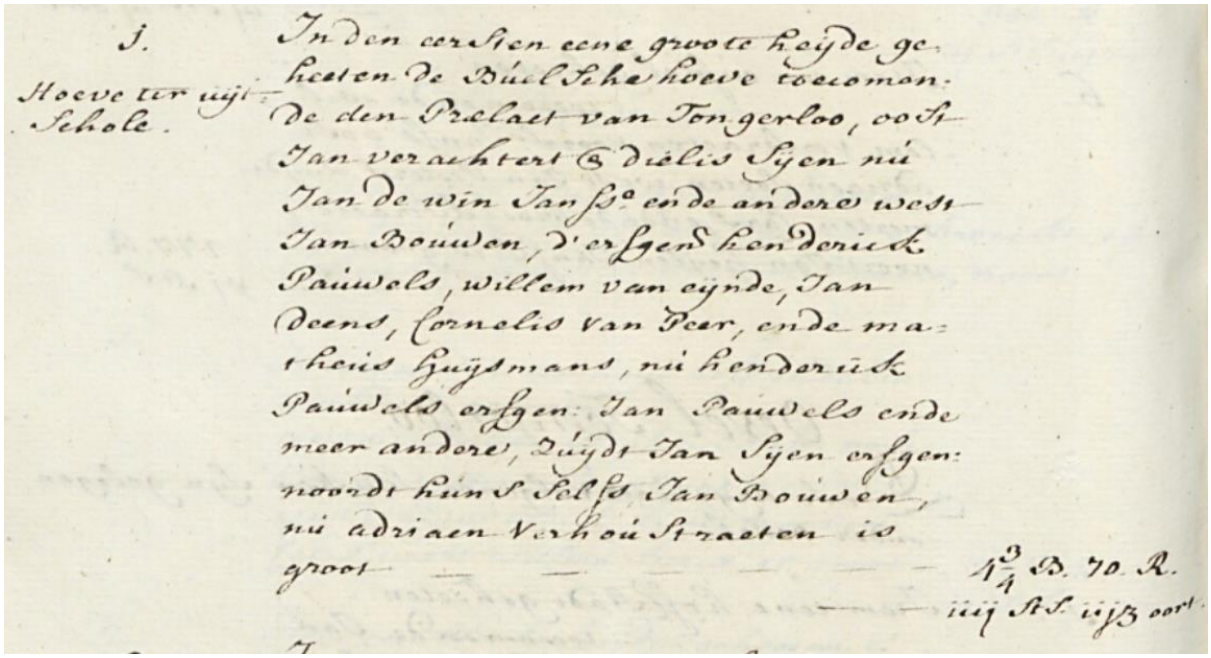
J.

Hoeve ter uijt-Schole.

In den eersten eene groote heyde ge-heeten de Búelsche hoeve toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost Jan verachtert de dèlis Syen nú Jan de win Jans. ende andere west Jan Bouwen, d'erfgen Henderick Pauwels, willem van eynde, Jan Doens, Cornelis van Deer, ende ma-theus Huijsmans, nú henderick Pauwels erfgen: Jan Pauwels ende meer andere, Súyd Jan Syen erfgen: noordt hún selfs Jan Bouwen, nú adriaen Verhoú Straeten is groot — — —

11. Prelaet. Item een heyde toecomende d'erffg: hendrick mertens nu den heere Prelaet by evictie oost mathoüs huijsmans, west Zuijdt Geeraert t'S'Jegers noort willem & adriaen verheyen, is groot — 242. R.
— — iijz oort

12. Item een heyde toecomen Geeraert t'Sjegers oost d'erfg: abraham verhoobraecken ende Barthol: verwers, west d'erfgen: henderick verhobraecken, ende Syns Selfs, Zuijdt Barthol:

110. Beijerstraete.
Verwers, noort d'erfg: hendrick mertens, is groot — — — — 380. R.
— — iijz oort.

Item 26 : Petrus Verleuffel

26. Item eene heyde toecomende den Prelaet van Tongerloo, oost de Straete, west Peeter van Loeffele, noort Syns Selfs, Zuijdt den Loop aen Ster Schots heyde, is groot — — — — — 2. B. 3. R.
— — ij Sts.

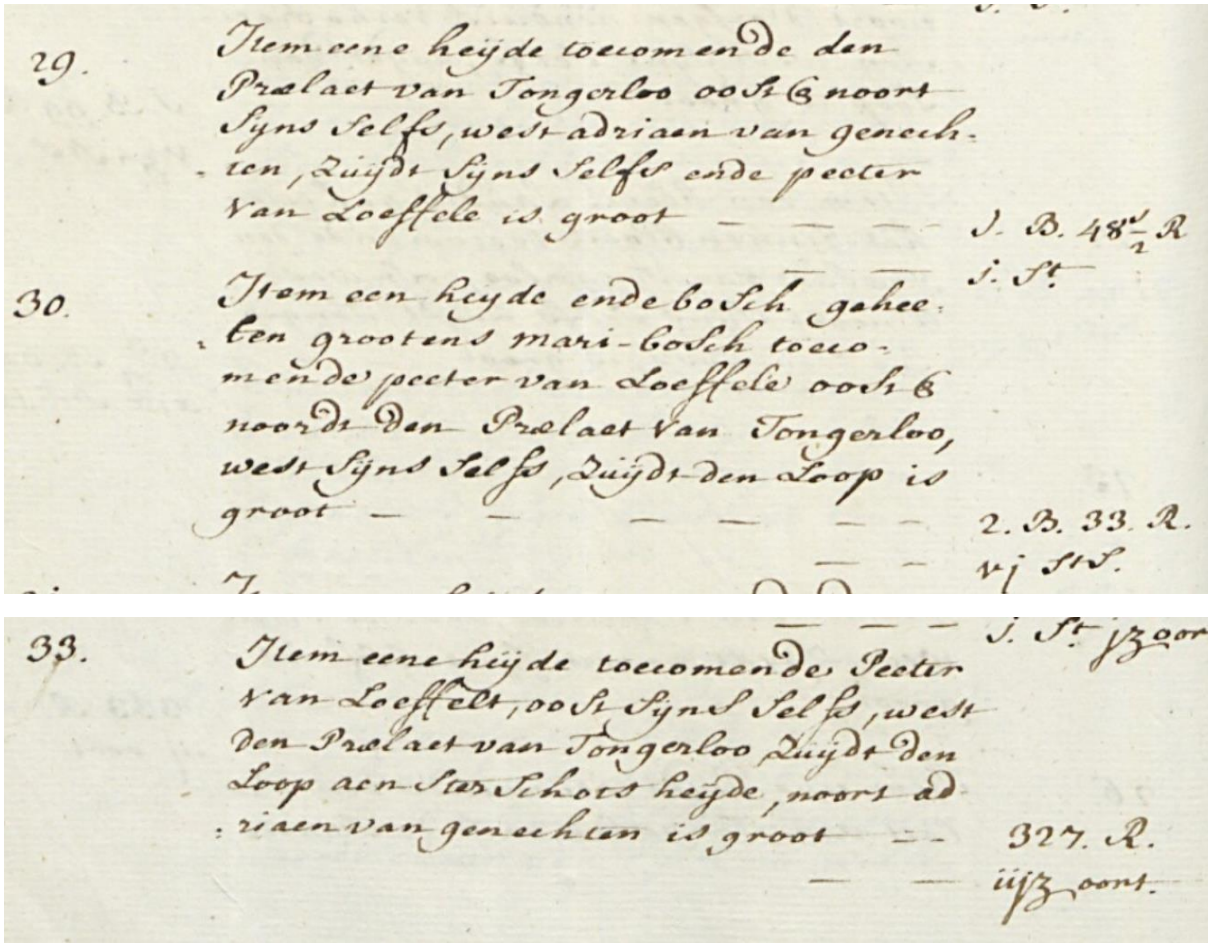

29. Item eene heÿde toecomende den Prælaet van Tongerloo oost & noort Syns Selfs, west adriaen van genechten, Zuÿdt Syns Selfs ende peeter van Loeffele is groot — — — — J. B. 48½ R.
— — J. St.

30. Item een heyde ende bosch geheelen grootens mari-bosch toecomende peeter van Loeffele oost & noordt den Prælaet van Tongerloo, west Syns Selfs, Zuÿdt den Loop is groot — — — — — — 2. B. 33. R.
— — vj Sts.

— — — J. St. jz oor

33. Item eene heÿde toecomende Peeter van Loeffelt, oost Syns Selfs, west den Prælaet van Tongerloo Zuÿdt den Loop aen Ster Schots heÿde, noort adriaen van genechten is groot — — 327. R.
— — iijz oort.

Stas Schots heyde = vandaag Stassenbosloop

Index 1638

A.

	Bladt	Roeden
Abraham Verhoobraecken	11	325
	20	310
	21	248
	99	312
Abraham Vinex	41	217
Aert Gielis erfgen.	52	235
	63	36 = 178 = 182.
Aert Gielis Keteleer	49	24
	62	194.
Aert Gielis Schoper	55	19
Jon. Aert van Corsworm	78	1178
	79	645
	81	101
Aert wouters	45	264 = 120
Adriaen Adriaens	70	20
Adriaen Goukens	16	167
	31	198
	61	166.
Adriaen Helsen erfg.	105	208
Adriaen Peeters	45	241
Adriaen Soeten	104	287
	107	176
Adriaen Van Haeren	16	181
Adriaen Van outsel	102	261.
Adriaen Van Schoubroeck wed.e	25	375
	26	87
Adriaen Verhooven	19	348
	29	213
Adriaen Verstraeten	109	480
Adriaen Vranex	41	80
	65	164
	66	196
	67	196 = 92
Andries van den Kerckhove	89	399.
Andries Vernuyten	77	219 = 164
	78	104
Anna van Gheele	41	166.
Anthoni Peeters	78	222
	79	198
	86	422
	94	176
Anthonius willeboris	59	103
Arnout van Thulden	20	236 = 434
	24	279
	25	178
	26	270
	27	233
	28	155
	29	260

B

	Bladt	Roeden.
Barbara van wouwere	55	112
Bartholomeus Thys erfg.	54	139
	55	216
	56	313
	60	203.
Bartholomeus Verwoeten	67	250.
Bartholomeus Verwers	108	182
	109	198.

C

	Bladt	Roeden.
Cathleyn van Kerckhove	48	256.
	69	306.
	70	167.
Capelaye van westerloo	21	384
	37	385 = 386
	38	325 = 256 = 342 = 156
		273 = 170 = 397 = 288.
	39	371 = 507 = 103 = 74
		315 = 183 = 209
	50	140.
Cathlyn van Passel	69	205
Cathlyn Vranex	30	102
Cathlyn wouters	21	319 = 246
	44	189
	48	272
	70	91
Mr. Corn: Caers	48	18
	62	98
Cornelis van Beeck erfgen:	49	37
	61	292
	71	40
Cornelis van Peer	6	660
	23	248 = 637 = 575
	24	266 = 404
	26	156.

D.

	Bladt	Roeden.
Dielis Claes	52	180
	72	215
Dionys Verachtert	15	248
	25	382
	28	330
	29	339 = 445 = 190
	31	97
	44	64 = 197 = 105
	50	1030 = 163.

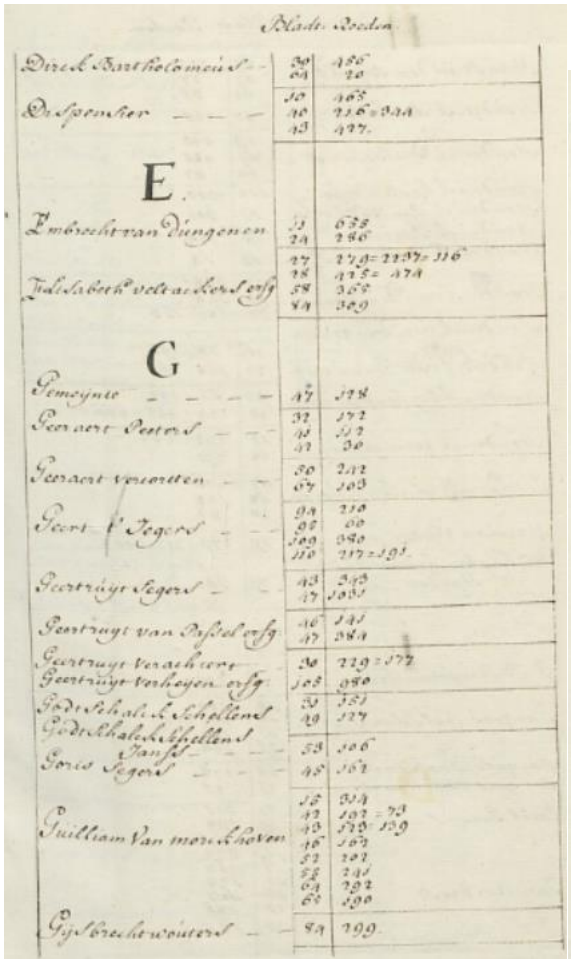

Blads. Roeden

Direck Bartholomeus — 39 486 / 69 20
De Spender — 50 465 / 46 716=934 / 43 477.

E.

Embrecht van Dingenen — 13 638 / 24 286
Elisabeth Volbrachts erfg — 27 270=2237=316 / 38 475=474 / 58 362 / 84 329

G.

Gemeynte — 47 338
Geeraert Peters — 32 272 / 41 42 / 47 30
Geeraert Verorten — 30 242 / 67 203
Geert P Jegers — 98 230 / 95 00 / 100 390 / 110 217=393
Geertruyt Segers — 43 248 / 47 1030
Geertruyt van Postel erfg — 46 241 / 47 284
Geertruyt Verachtoven — 30 229=272
Geertruyt Verheyen erfg — 103 380
Godefschalck Schellens — 30 351 / 49 324
Godefschalck Schellens Jansz — 53 306
Goris Segers — 45 361
Guillam Van merckhoven — 15 314 / 43 102=73 / 43 529=129 / 46 267 / 52 292 / 58 241 / 63 292 / 66 290
Gijsbrecht Wouters — 84 299

Blads. Roeden

H.

Hans van den Braide — 61 305 / 63 27 / 64 35
Hendrick de Cleerck — 87 275
Hendrick Dresselaers — 59 448 / 63 488 / 64 47
Hendrick Heylan erfg — 106 300
Hendrick Pauwel Dorsf erfg — 13 303
Hendrick Peters — 93 314
Hendrick Robrechts — 63 54
Herbrecht van den Venne — 4 398 / 27 496 / 37 785. 536
Hendrick van Dingenen erfg — 46 78=293
Hendrick van Eckel erfg — 77 328=248
Hendrick Verbrobraeckon erfg — 95 52=382 / 110 244=446=665
Hendrick Vermeeren — 12 242=284 / 28 291
Hendrick van Zerckhoven — 67 480 / 68 278 / 70 32
Herman Vinex erfg — 59 393=217=160
Mr Huybrecht van Der Heyden — 71 30

I.

I. B. Raymaeckers — 10 234.
Jacques Cuelsken — 36 200 / 58 273=369 / 60 193 / 70 208
Jacques Goossens — 63 278 / 71 75
Jacob Jeuens — 77 205 / 79 238
Jan Ambrast — 5 209 / 7 217 / 11 228 / 20 417 / 20 586 / 37 186

Blads. Roeden

Jan Bartholomeus erfg — 40 330
Jan Bonckels — 49 78
Jan Deckers erfg — 88 1205
Mr Jan de Vos — 98 1201 / 53 332 / 54 132=256 / 58 280 / 60 230 / 70 160
Jan Elen — 50 339
Jan Gobruers — 5 256
Jan Guste — 48 39 / 49 76
Jan Gijsbens — 88 464
Jan Haseldonck — 92 279
Jan Holten — 103 200=75
Jan Holten mertensz erfg — 105 980
Jan Heylen Jansz — 106 298=697 / 47 57
Jan Luyten — 21 127 / 55 290 / 69 9
Jan mertens — 28 258 / 48 237 / 58 178 / 62 318 / 62 229=412 / 79 43
Jan nobels — 17 222=83
Jan nobels erfg — 60 74=306
Jan nuyens erfg — 68 304
Jan van den Graude — 23 280 / 74 337=269 / 81 89 / 87 280
Jan van merckhoven — 13 587 / 41 265=226 / 44 251 / 48 228=304 / 50 139 / 59 401 / 62 218 / 71 22
Jan van ouckel tot Zoorle — 90 806
Jan verachtert — 13 383 / 19 285 / 20 268 / 48 88 / 64 252
Jan Verbiest — 101 800
Jan Verorten erfg — 16 283 / 17 80 / 20 274 / 29 291 / 30 470 / 32 269=292=290 / 60 293=288

Blads. Roeden.

Jan Verlinden — 107 238 / 108 268=229
Jan Verrage — 91 230
Jan Verstappen — 83 1044=1007
Jan Vonckhuyse erfg — 20 78
Jan Vrints — 107 220 / 108 209
Jan wuyts — 99 218 / 100 212=1090 / 101 245 / 104 48
Jan wuyts erfg — 88 292
Jenne Elen van de woonder Cloyntren — 95 497
Joachim van de woondere — 86 289 / 60 321
Joost Thys — 25 209 / 60 191=92

L.

Lambrecht Stelsen — 104 192

M.

Marcel nuyens — 16 158=455 / 17 218=173=748 / 38 1400=208=920
Maria Melsen — 104 65 / 108 260
Matheus Huysmans — 109 248=580
Matthys Hoorsmans erf — 38 197 / 47 1032 / 58 193 / 87 262 / 89 348
Matthys Huyberghs — 62 318 / 72 79
Matthys Verstraeten erfg — 88 460
Merten Laers — 106 180
Merten van Leuffoer — 5 280 / 7 201 / 28 209 / 33 285 / 34 80 / 39 89=131
Merten Verstraeten — 103 25 / 104 90
Mattijs Ydermans — 38 1878
Michiel Colen — 15 87 / 16 280 / 47 283 / 61 93
Michiel Spapen — 78 1878

N.

	Blade	Roeden
Niclaes Heymans	100	389
Niclaes Schellens	70	231
Niclaes Thoelen Speelman	105	188
N. van Dungenen	12	200 = 787.
Niclaes van Hout erfg.	87	224.
Nanmon Foster van Hr. Cornelis	1	598
	4	168.

P.

Paschier Phijsels	101	278
Pauwels van Houtven	103	267
	26	261
Pauwels Vorsterton	66	392
	67	125
Peter Briers	110	220
	68	78
Peter de Boecker erfg.	37	300
Peter Hellen Renzielf	108	980
Peter Hellen inertuijf	109	300
Peter Heylen Janft	108	980
	79	30
	85	577
Peter Horevarrer	34	440 = 1115
Peter Huyberghs erfg.	89	380.
	111	87
	34	371 = 189 = 376 = 116 = 127
m^r Peter meulders	58	326
	64	158
Peter nugent	58	310
	64	315
Peter Perry	69	50
Peter Bolst	7	246
	25	90
	30	90
Peter Boten	103	58
Peter v^t Hoegerd	67	299
	87	260
Peter van Den eynde	88	290
Peter van Dijck	9	56
Peter van den eynde meulder	29	389
	92	280
Peter van Loeffel	122	833 = 317
Peter van Loeffel d'oude	43	154
	17	250
Peter Van Paffel erfg.	47	1035 = 384.

S.

	Blade	Roeden
Sevryn Paimbols	95	342
	77	298
Simon neggers	78	246
	79	656
	81	313 = 805
	2	69
Simon Raeymaeckers	5	193
	10	460
	6	478
Simon Vermeeren erfgen.	7	184 = 647.
	8	346 = 377.

V.

	7	833
	8	134
	9	185
Vincent Van Leuffel	23	358
	33	283
	37	284
	108	300

W.

Willebert de Dee	81	258
	82	84 = fol 8 = 99.
willebert Vermeeren	8	204
willem Bertels andrieff.	8	280.
willem Dens erfg.	86	= 833.
willem michiels	7	267.
willem moens	46	226.
	20	277
	25	249
	26	174
Willem Verheyen erfgen	40	239 = 226
	41	233.
	65	200.
	102	80
willem Verstraeten	106	144
	103	450
willem Verstraeten Janfl.	107	277
wouter Schellens	71	32
wouter Van den Sercklhove	87	430

Nota, folio 33. 2^e Quartier arte 2. is een weyden op Driesen groot 214. R. Roeden ingenaeit.

Den Heere Prelaet

	Blade	Roeden
Peter Verhoustraten erfg.	98	151 = 464
Peter Verstraeten	102	102 = 23
	108	280.
	1.	657
	2	747 = 1533 = 1334 = 1624 = 1114
	3	1990 = 75 = 30 = 87 = 234
	4	478 = 160 =
	5	893
	6	= = 634 = 864.
	8	858
	9	50 = 374 = 434 = 576.
	10	136 = 686 = 740 = =
	11	498 = 478
	12	596 = 530 = 417.
	13	240 = 302
	14	630 = 372 = 322 = 776
		1035 = 677.
	15	871 = 817 = 1324 = 1980
	18	893 = 1300
	19	1609 = 1199
	21	158 = 581 = 204.
	22	96 = 384 = 304 = 278 = 241 =
	23	892 = 1177.
	27	820
	29	92
	30	224 = 819
	31	467 = 303
	32	348
	33	1194 = 1623 = 319 = 1601
	34	740 = 161
	35	198 = 136 = 236.
	36	308 = 288 = 153 = 191.
	37	161
	43	220 = 220
	46	286
	50	678
	51	790 = 849 = 659 = 707
	53	188 = 1603 = 905
	58	874 = 1067 = 633 = 1032.
	56	78
	57	504 = 267 = 236 = 206 = 150 = 409.
	58	333 = 734 = 291 = 334.
	62	1249 = 309
	63	113
	65	480
	68	904
	71	5042
	72	6040
	73	1060 = 887 = 332 = 964 = 1240.
	74	89 = 175 = 296 = 268 = 38 = 314.
	79	1035 = 101 = 640 = 662 = 1034
	76	1261 = 370 = 318 = 210 = 335 = 896.
	77	403 = 268.

Den Heere Prelaet

	Blade	Roeden
	78	220
	79	1034 = 304 = 634
	80	307 = 306 = 220 = 332 = 907.
	81	936 = 364 = 573
	82	740 = 142 = 278 = 360 = 1060 = 1567.
	83	1017 = 1231 = 296.
	84	695 = 366 = 49 = 85
	85	188 = 99 = 172 = 136 = 171 = 938 = 932.
	86	130 = 494.
	89	43 B. 11 B. 36 R. 11 B. 48 R. = 11 B. 372 R.
	90	2990 = 2308 = 477 = 18 1/2 B. = 790 = 1137 = 800.
	91	84 = 192 = 3020
	92	13 3/4 B. = 803 = 17 B. 10 R. = 2350 = 2880.
	93	780 = 774 = 771 = 328
	94	487.
	95	211 = 99 = 739
	96	53 = 93 = 71 B. 190 R. = 783.
	97	674 = 745 = 318 = 460
	98	403 = 1014 = 300 = 367 = 438.
	99	507 = 332 = 308 = 309
	100	18 = 355 = 888
	101	258 = 787 = 2150
	102	1603 = 791 = 1887.
	107	277
	108	1070
	109	242
	110	649
	111	487 = 499 = 1160 = 374 = 353 = 803.
	112	317 = 428 = 448 = 420 = 888.

R.

Rycx Backraems	43	719
	68	707.

2176Abdij van Tongerlo, registers
190 Uittreksel uit het meetboek van Tongerlo, 1711
Bestandnaam:
AATongerlo_190_0006.jpg
Datering:
1711

4de Quartier
Modo den heere prelaet 50 Roeden ende Peeter van Dijk

Item een wycken met een velt straetjen ende koolhof (moestuin) geheeten nu **'t Quaet Peert** toekomende Peeter Soels nu Peeter van Dyck ende den heere prelaet Oost den prelaet van Tongerloo ende d'erfg(enam)en Symon V(er)meeren nu Wil(li)b(rordus/Wilboordt (Vermeeren)) West het Wimp straetjen in den plas Zuyt **Vincent van Luffelt** nu P(eete)r van Dyck Noord den prelaet van Tongerlo(.) is groot. 56 R 14 voeten; 1 St. 3 blanc

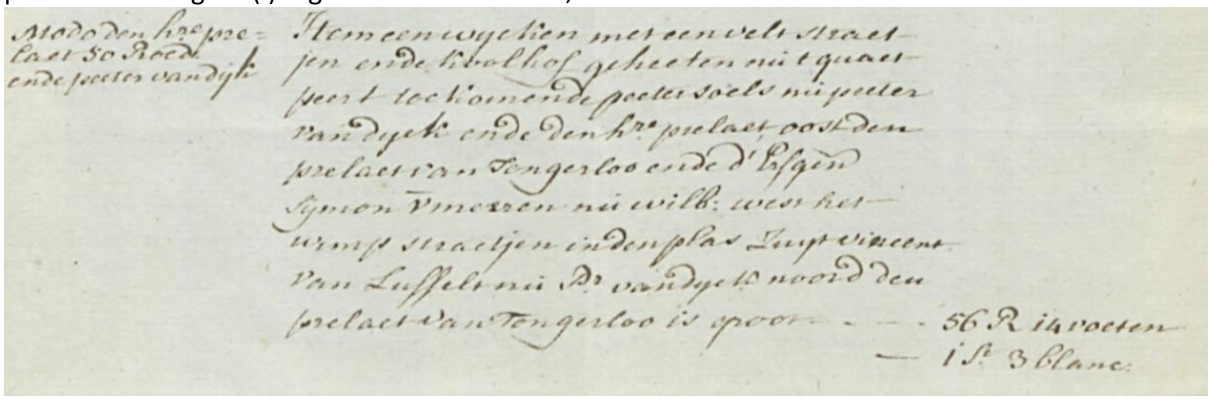
Modo den hre prelaet 50 Roed. ende peeter van dijk
Item een wycken met een velt straetjen ende koolhof geheeten nu t quaet peert toekomende peeter soels nu peeter van dyck ende den hre prelaet oost den prelaet van Tongerloo ende d'erfgen Symon Vmeeren nu wilb: west het wimp straetjen in den plas Zuyt vincent van Luffelt nu Pr van dyck noord den prelaet van Tongerloo is groot - - - 56 R 14 voeten
— 1 St. 3 blanc.

Vincent Verleuffel is begraven op.

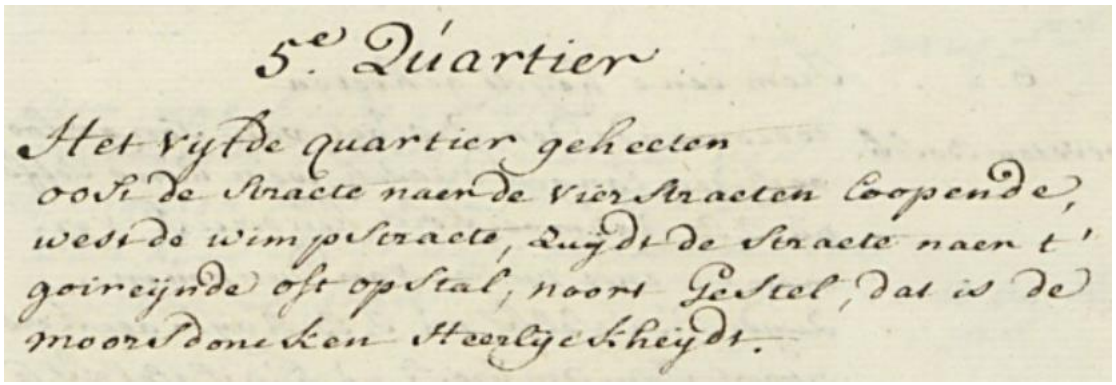
5e Quartier
Het vijfde quartier geheeten
oost de Stracte naer de vier Straeten loopende,
west de wimpStracte, Zuijdt de Stracte naer t'
goireijnde oft opStal, noort GeStel, dat is de
moorsdoncken Heerlijckheijdt.

5de Quartier

Item een driesch geheeten **den langen dries** ofte **quae dries** toekomende d'erfgen(amen) **Pauels Verluffelt** nu den heere prelaet Oost de vierstraeten, west den prelaet van Tongerloo, Zuyt Cor(nelius): Elen erfgen(amen) nu Jan Napt(ist) Raymakers ende syns selfs Noort Jan Ambrosy(/Ambrosius) nu den heere prelaet(.) is groot 1 ¼ boend(er): 76 ¼ R; 1 St 3 blanc

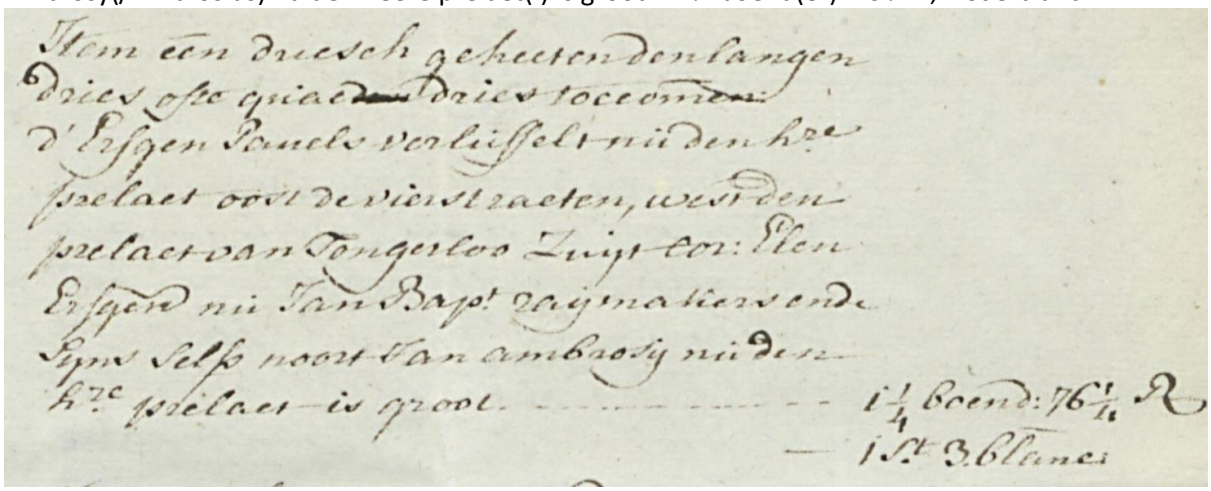

Mogelijk Paulus jr. Verleuffel die met Joanna van Hout (ex Westerlo) was getrouwd op 02/09/1635.

De hoeve van Jan Ambrosij: de Ambrosiushoeve, heette in de 17e eeuw de **Goiren hoeff** of de **Goorhoeve**. De Ambrosiushoeve aan Brandstee 12 in Tongerlo werd in 1696 aangekocht door de abdij van Tongerlo en in 1718 heropgebouwd. De bakstenen hoeve bestaat uit een L-vormig woonstalhuis met een woonhuis uit 1718, een latere stalling en enkele recentere bijgebouwen. In 2002 werd het woonstalhuis beschermd als monument. De hoeve is in privébezit.

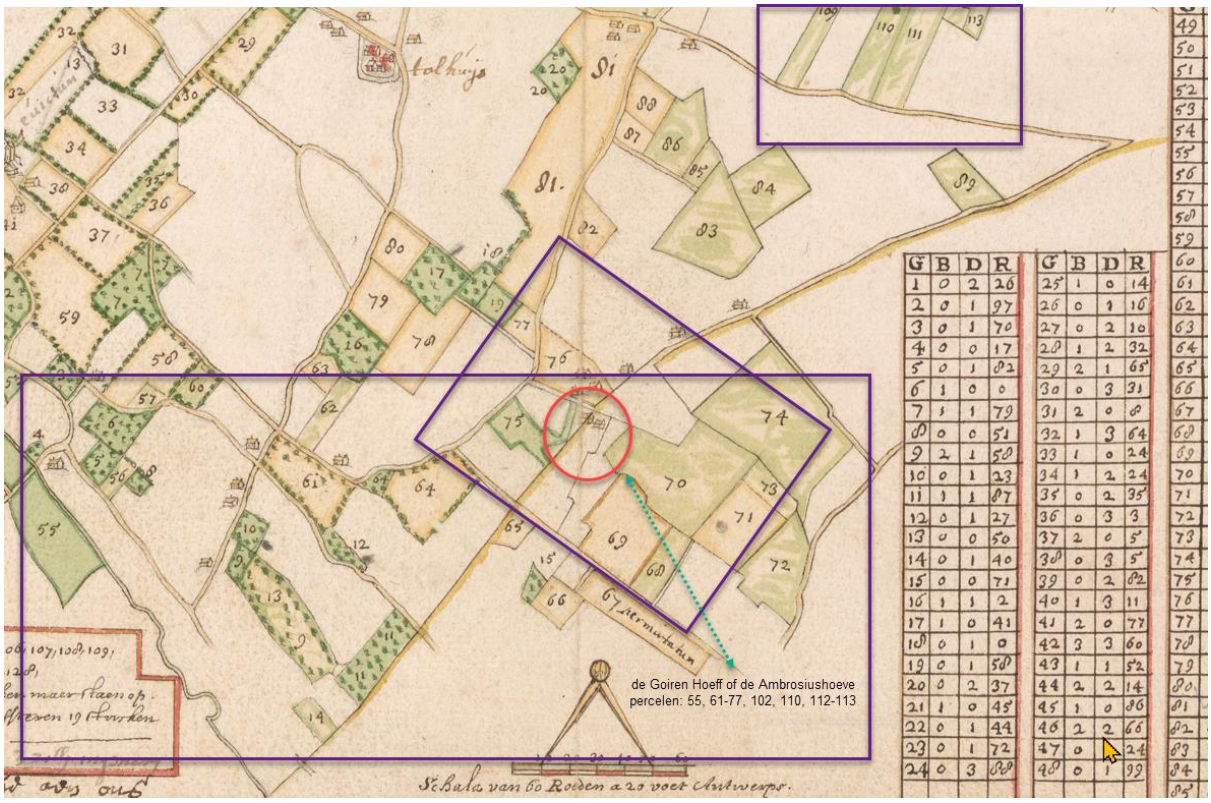

Op het kaartboek 1650 onder A. Wichmans

Vooraan in dit meetboek veel gronden toegewezen aan Joannes Ambrosij, man (X11/101/1633) van Magdalena Verluffel, zus van Vincentius Verleuffel.

7ten Quartier

In den eersten de hoeve in het oosteneynd daer Guilliam Verluyten op woont toekomende den heere prelaet van Tongerloo huys hoff ende binneblock synde deschure nu tegenover de straete geset Oost de straete naer ‘t Gooreynde West **Peeter Verluffelt** erfgenaemen Cathlyn Verhoeven, Jan de Win Hendriks sone, Nic(o)laes de Win, Hendrik van Geel ende syns selfs, Zuyt syns selfs Hendrik van Geel ende den Sus. Noordt de Straete loopende naer de Vierstraeten is groot.
6,5 Bunder 9 R; 3 Gld 73 St.

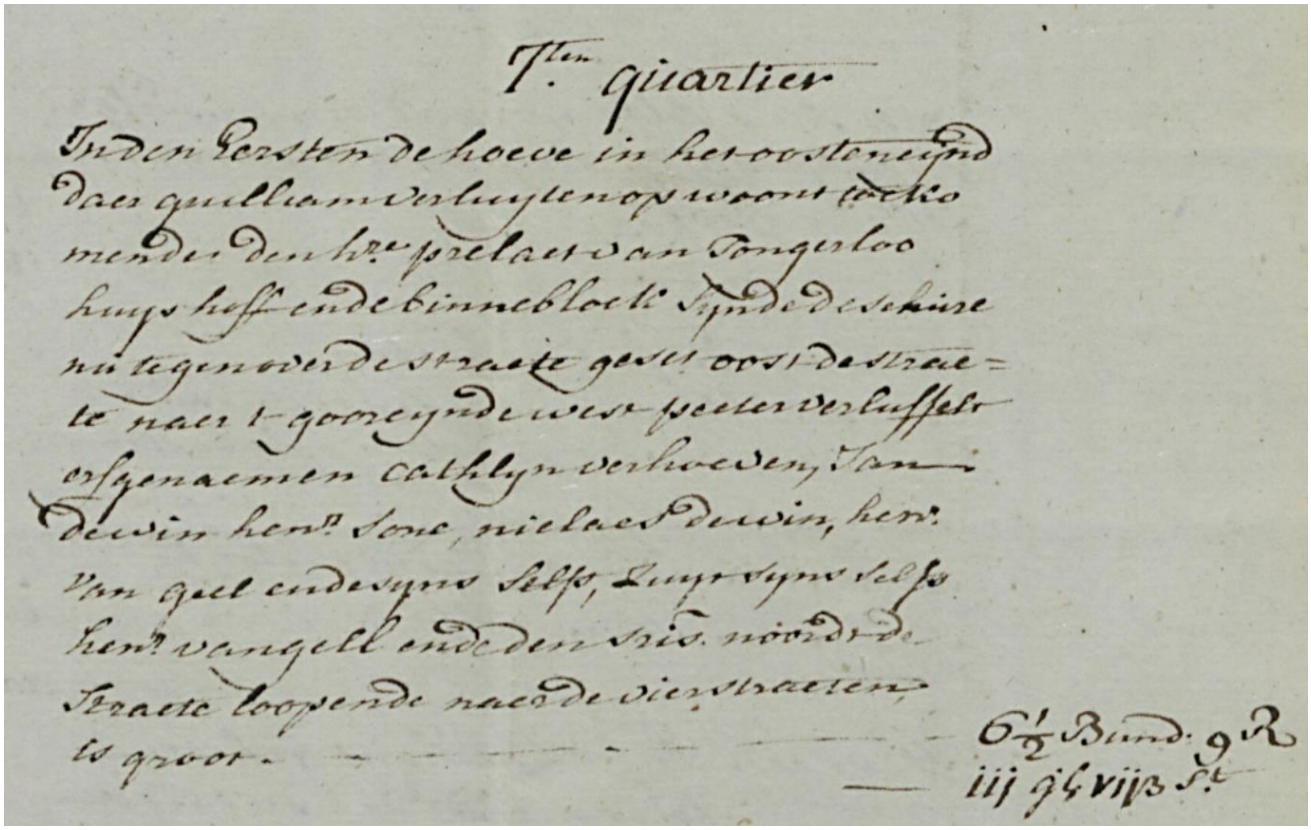

Item een schaerbosken *(hakhout/kreupelhout)* geheeten ….. toekomende den heere prelaet van Tongerlo, Oost ende Noort syns selfs West d'erfgen(amen) P(eete)r Verluffelt Zuyt Cathlyn V(er)hoeven is groot….194 R; 4 st. 1 Oort

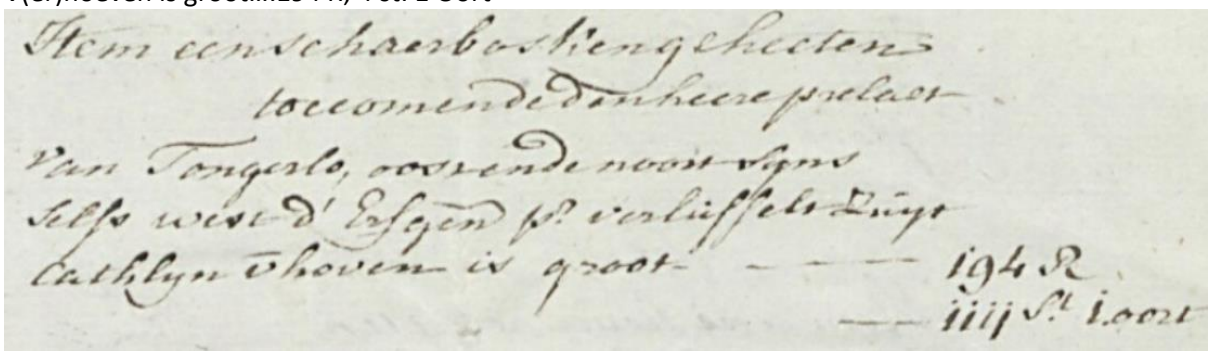

Peter Verluffel is begraven op 07/01/1705. Catharina Verhoeven is begraven op 11/03/1745.

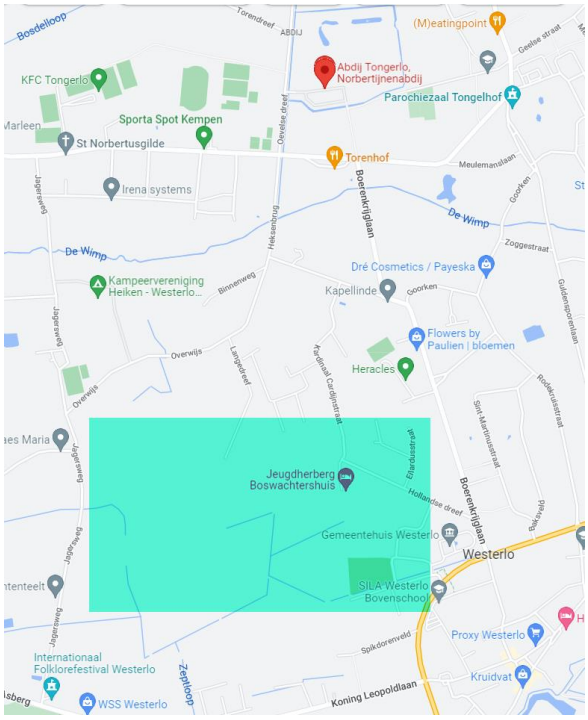

Item een schaerbosken geheeten ’t Bosken toekomende den heere prelaet, Oost, West, noort syns selfs Suyt syns selfs ende **P(eete)r Verluffelt** noemine uscoris (gebruikelijke naam), is groot …. 141 ¼ R; 3 St. 1 oordt

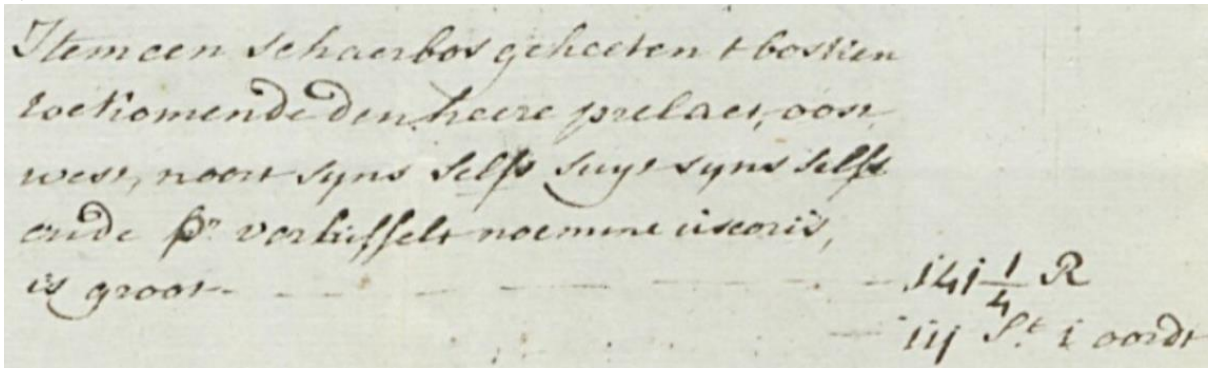

Item een bosch geheeten de capel=
lerije, toekomende den heere prelaet
bij coop oost de straete west p.r ver=
luffelt noe uxoris suyt den heere
prelaet ende noort insgelyckse
syns selfs is groot - - - - - - - - 384 R
— viij S.t 3. bl.

Item een pleck Landts op de byel=
tiens, geheeten den arm toecomende
den heere prelaet oost p.r verluffelt
ende syns selfs, Zuyt p.r nuyens west
ende noort syns selfs, is groot - - - 96 1/4 R
— ß S.t

Item een block Lants geheeten
de byeltjens toekomende den h.re
prelaet, oost p.r verluffelt ende syns
selfs, suijt p.r nuijens west ende
noort syns selfs, is groot - - - - - 738. R
— xiiß S.t

10e Quartier

Een block Landts geheeten **de groote meir**, toekomende den heere prelaet, Oost de Drossaert Straete, West de straete naer de Santvoort Suyt **Norbertus Verluffelt** ende d'erfgen(amen) **P(eete)r Verluffelt**, Noort Anna Mertens is groot … 348 R; 6 St. 1 Bl

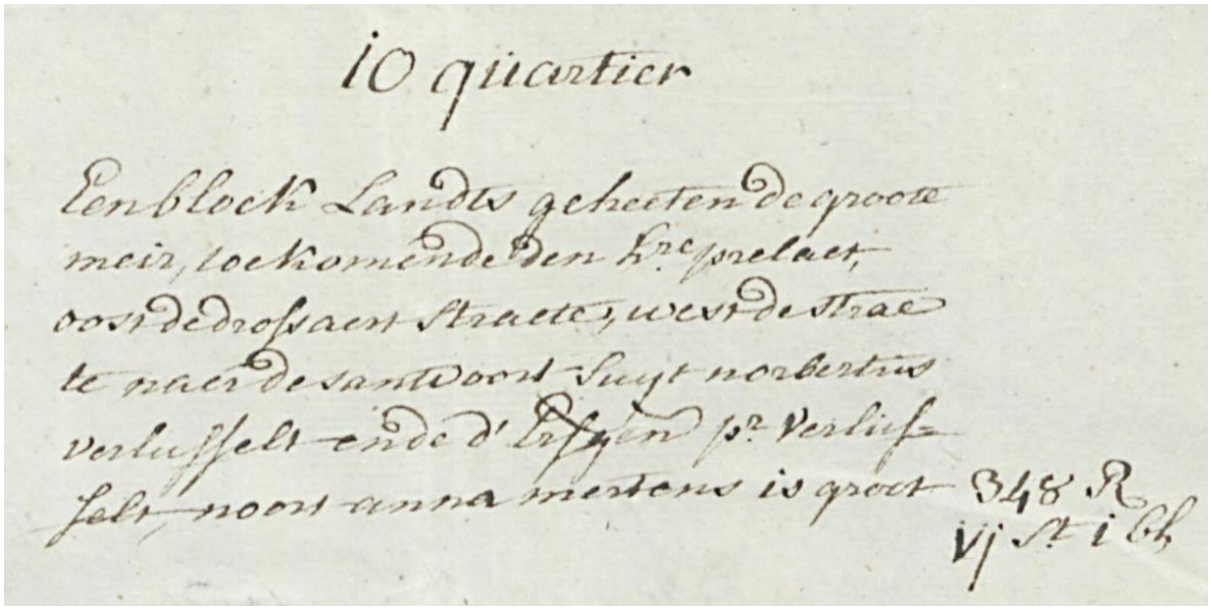

16e Quartier

Item een block Lants geheeten den Erthoff toekomende den heere prelaet waerin is liggende een schaerbostien groot 41 R Oost Schellen V(er)leuffelt, West syn selfs ende Hendrik van Dyck. Zuyt Zyns selfs Noor(d) den binnepat naer Geel, is groot ….. 1 ¾ bund(er) 90 ½ R; 19 St

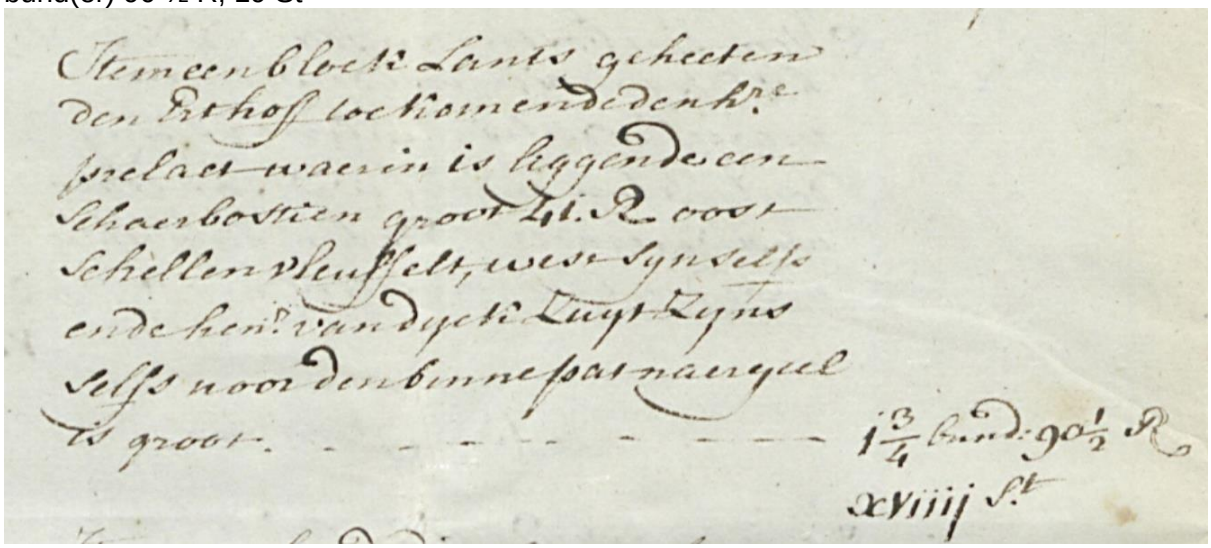
Item een block Lants geheeten
den Erthoff toekomende den hre
prelaet waerin is liggende een
schaerbostien groot 41. R oost
Schellen Vleuffelt, west syn selfs
ende hen: van dyck Zuyt Zyns
selfs noor den binnepat naer geel
is groot. - - -

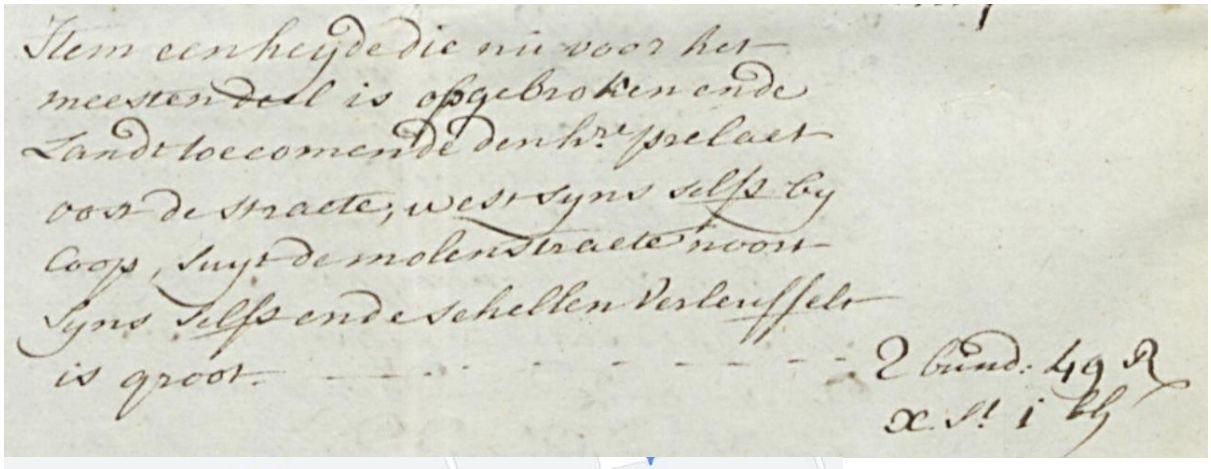

18e Quartier secretaris of lees ik sros. ? is **de Bal**. Mr. Gommarus Borrens ; Schout is **Nicolaas Pierson**

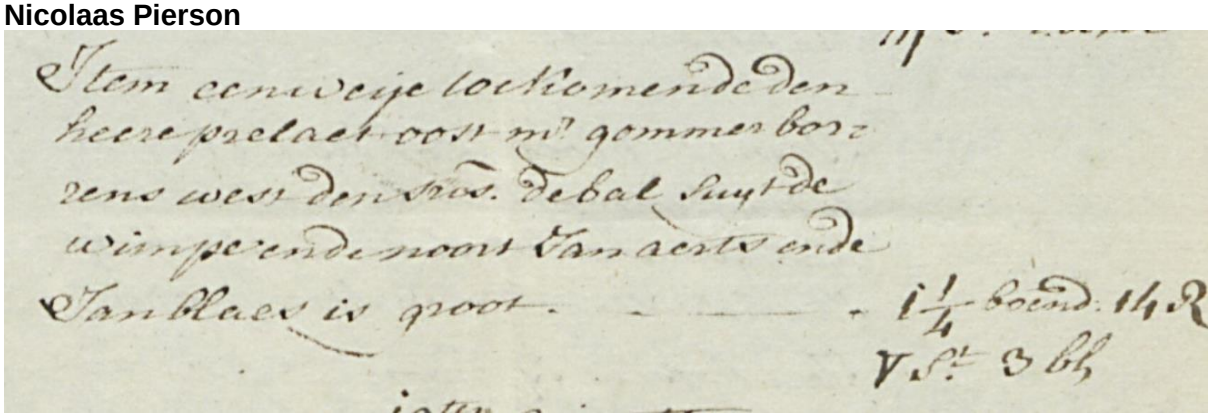

Uit: **Het abdijdomein van de abdij van Tongerlo in de 15de en de eerste helft van de 16de eeuw**. *Faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Promotor: Academie Thoen, Erik jaar: 20022003 Sectie Geschiedenis*

Lijst van pachthoeven

Een van de belangrijkste inkomstenbronnen voor de abdij van Tongerlo zijn de pachthoeven van de abdij. Hieronder staat de lijst van pachthoeven die de abdij bezat in het midden van de 16de eeuw. In de bronnen zelf rangschikte men de hoeven al in verschillende grote eenheden Ik heb deze indeling grotendeels behouden vanwege haar logische en praktische karakter. De hoeven waarvan ik niet weet in welke huidige gemeente ze liggen, maar wel in welke omgeving, worden vermeld na een vraagteken. Van de hoeven waar ik de oppervlakte van heb kunnen achterhalen vermeld ik de oppervlakte tussen haakjes achter de naam van de hoeven.

Regio Tongerlo:

- **Hoeve Ter Einde,**
- **Hoeve Ter Heide (61,47 ha),**
- **Hoeve Ten Goore (37,35 ha),**
- **Koningsblok,**
- **Hoeve Ten Broeke (38,34 ha),**
- **Hoeve Ter Locht,**
- **Hoeve Ten Nieuwenhoven (23,14 ha, enkel akkers),**
- **Hoeve Ten Bossche (32,72 ha)**

Een stuk eussel of *eeuwsel*: een meestal droge zomervoederweide voor vee
https://www.dbnl.org/tekst/_naa002198601_01/_naa002198601_01_0010.php

dries: ‘onvruchtbare en onbewerkte grond’, later vaak ‘een perceel onbewerkte grond bij een hoeve’

beemd: gewoonlijk hooiland

Hier volgen nog gegevens ovcer de hoeven uit een proefschrift van de UA (20143) door Maïka De Keyzer: “De overleving van de gemene gronden
in de laatmiddeleeuwse Kempen”

The following table shows the sixteenth-century composition of the Tongerlo tenant farms together with the size of sheep and cattle herds.[1181]

Dorp	Name Farm	Surface tenant farms	Surface Farm building and garden	Surface meadows	Surface hay meadows	Surface heathfields	Surface arable land	Surface wood	amount of pecora	amount of oves
Kalmthout	in priesterdonk	8,6					8,6		9	74
Kalmthout	opde wildert	16,36	0,86	6,02	3,46	2,15	3,87		11	87
Kalmthout	in voetsberghen	17,21			2,8	6,55	7,86		11	59
Kalmthout	opden boeck	20,53	0,22	2,8	5,38	2,15	9,89		11	96
Nieuwmoer	Nieuwe hoeve	21,09	3,01	5,59	2,6	5,16	3,44	1,29	8	93
Tongerlo	Ten bossche	22,6		2,29	3,6	7,21	8,84	0	7	84
Kalmthout	prope kalmthout	22,6	0,86	10,97	6,88	3,89	0	0	12	107
Tongerlo	Ten Nieuwenhove	23,08	0,33	9,66	0	0	13,1	0	11	85
Essen	In essen	23,3	0,43	13,82	4,32		4,73		16	97
Tongerlo	In het Reynecont	25,55	1,97	8,52	5,24	6,55	3,28	?	7	66
Tongerlo	Ten goere	27,84	0,98	6,71	5,08	7,21	7,86	0	3	66
Tongerlo	Van Plassendonk	28	6,55	4,09	4,59	9,83	2,95	0	2	100
Hapert	In hapert	28,99	1,66	1,15	7,21	11,79	6,88		19	164
Tongerlo	Ter Uytscholen	30,46	3,28	5,24	3,28	8,52	6,88	3,28	8	68
Kalmthout	opde donk	32,02	1,09	11,41	3,47	9,6	3,01		10	50
Tongerlo	Op het sconderblok	35,05		4,59	20,47	2,8	0	7,2	11	91
Tongerlo	Ten broecke	35,21	0,33	6,22	7,21	5,24	14,57	1,64	6	71
Baast	Andere in Baast	35,37	0,33	0	8,52	11,79	12,12		20	177
Tongerlo	Op de Loo	36,52	0,5	7,53	11,46	0,66	13,1	3,28	9	94
Beerse	In het Raeck	36,68	1,96	1,96	3,93	20,31	8,52		16	173
Tongerlo	Ter Locht	40,25	0,66	20,31	4,22	14,41		0,66	5	79
Kalmthout	inden greve	41,77	0,86	13,37	11,41	2,15	7,76	1,31	25	167
Hapert	Andere in Hapert	43,88	?	2,62	5,9	19,65	15,72		13	95

1181 AAT, Section II, Registers, 292, Tenant farm descriptions of the abbey of Tongerlo, 1510-1652; AAT, Section II, Registers, 293, Tenant farm descriptions of the abbey of Tongerlo, 1239-1600.

Baast	In baast	48,31	2,62	1,31	11,79	23,58	10,32	1,31	22	83
Tongerlo	Ter dongen	53,22	0,66	29,8	6,55	1,97	11,3	2,95	11	0
Tongerlo	Ten eynde	56,99		3,93	28,17	2,62	22,27		10	85
Tongerlo	Ter Heyden	57,64	0,66	30,13	6,55	6,22	14,08	0	4	74
Tongerlo	Ten bossche	77,62	1,31	35,04	10,15	13,43	17,69	0	7	84
Tongerlo	Tot vorst	82,2	0,65	35,37	21,62	0	22,93	1,64	39	0
Tongerlo	in vorst	82,53	0,66	35,37	21,61	0	23,25	1,64	39	0

Grootte van de arealen van de Tongelse Pachters in de 16e eeuw

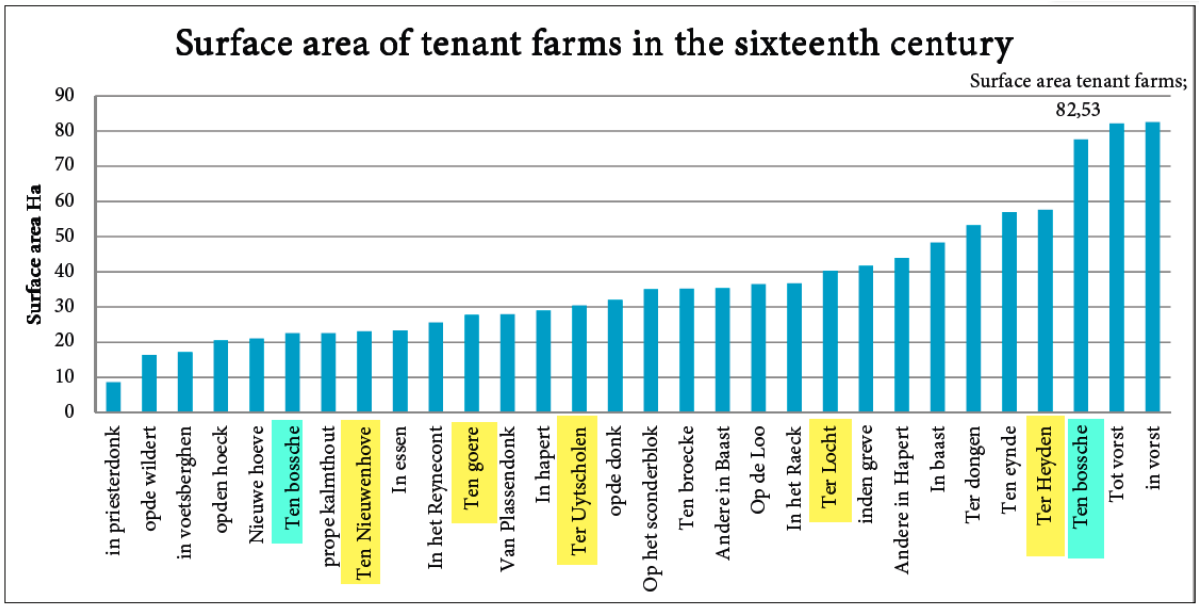

Fig 26 Farm surface areas of the tenant farms of Tongerlo in the regions Kalmthout, Tongerlo and Hapert in 1510. Source: AAT, Section II, [292-293].

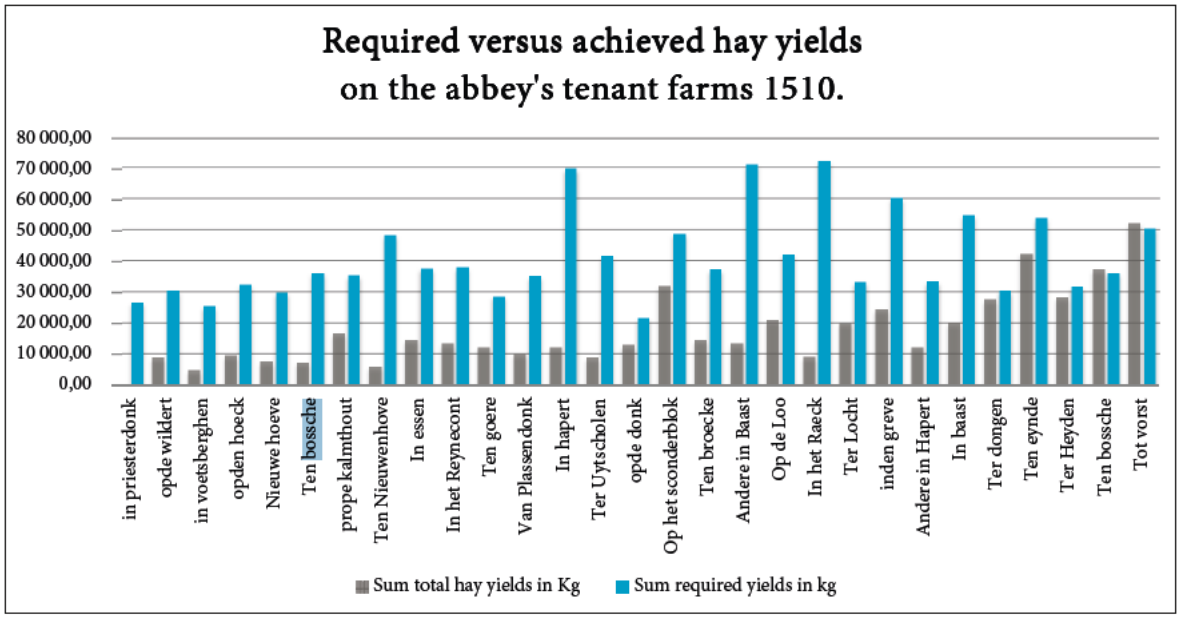

Fig 46 Required versus achieved hay yields of the tenant farmers of Tongerlo in 1510.[638]

Name Farm	Cattle units	Surface tenant farms	Sum total hay yields in Kg	Sum required yields in kg	Saldo	% produced yields versus required yields
in priesterdonk	36,5	8,6	0,00	26.642,00	-26.642,00	0,00
opde wildert	41,75	16,36	8.811,83	30.596,00	-21.784,17	28,80
in voetsberghen	35,75	17,21	4.717,15	25.397,00	-20.679,85	18,57
opden hoeck	44	20,53	9.553,53	32.468,00	-22.914,47	29,42
Nieuwe hoeve	40,25	21,09	7.687,81	29.969,00	-22.281,19	25,65
Ten bossche	39	22,6	7.322,36	36.222,00	-28.899,64	20,22
prope kalmthout	47,75	22,6	16.865,48	35.381,00	-18.515,52	47,67
Ten Nieuwenhove	49,25	23,08	5.902,26	48.305,00	-42.402,74	12,22
In essen	52,25	23,3	14.539,54	37.676,00	-23.136,46	38,59
In het Reynecont	40,5	25,55	13.365,71	38.103,00	-24.737,29	35,08
Ten goere	28,5	27,84	12.111,26	28.728,00	-16.616,74	42,16
Van Plassendonk	36	28	10.125,59	35.175,00	-25.049,41	28,79
In hapert	80	28,99	12.255,39	69.737,00	-57.481,61	17,57
Ter Uytscholen	40	30,46	8.826,56	41.644,00	-32.817,44	21,20
opde donk	30,5	32,02	12.990,88	21.650,00	-8.659,12	60,00
Op het sconderblok	49,75	35,05	32.015,26	48.928,00	-16.912,74	65,43
Ten broecke	35,75	35,21	14.586,81	37.268,00	-22.681,19	39,14
Andere in Baast	84,25	35,37	13.401,15	71.191,00	-57.789,85	18,82
Op de Loo	47,5	36,52	20.848,11	42.052,00	-21.203,89	49,58
In het Raeck	80,25	36,68	9.119,06	72.234,00	-63.114,94	12,62
Ter Locht	34,75	40,25	20.049,80	33.307,00	-13.257,20	60,20
inden greve	82,75	41,77	24.520,13	60.361,00	-35.840,87	40,62
Andere in Hapert	45,75	43,88	12.224,77	33.510,00	-21.285,23	36,48
In baast	62,75	48,31	20.194,96	54.764,00	-34.569,04	36,88
Ter dongen	31	53,22	27.680,34	30.625,00	-2.944,66	90,38
Ten eynde	52,25	56,99	42.455,64	53.930,00	-11.474,36	78,72
Ter Heyden	32,5	57,64	28.379,22	31.642,00	-3.262,78	89,69
Ten bossche	39	77,62	37.302,40	36.222,00	1.080,40	102,98
Tot vorst	57	82,2	52.116,89	50.625,00	1.491,89	102,95

1190 AAT, Section II, Registers, 292, Tenant farm descriptions of the abbey of Tongerlo, 1510-1653.; AAT, Section II, Registers, 293, Tenant farm descriptions of the abbey of Tongerlo, 1239-1600.; AAT, Section II, Registers, 206, Lease accounts of the abbey of Tongerlo, 1504-1513.